

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΔΕ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1958 | ΑΡΙΘ. 22

ΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΝΤΕΣ ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΛΟΓΟΙ*

Α'

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριε Ὑπουργέ.

Ἐὐλογητός ὁ ἐν Τριάδι προσκυνούμενος

Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐδοκήσας ὅπως μετὰ πάροδον εἴκοσι καὶ ἐνὸς ἐτῶν συνέλθῃ καὶ πάλιν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τακτικὴν συνέλευσιν, συμφώνως τῷ ἰσχύοντι Καταστατικῷ Χάρτι, πρὸς κοινὴν διάσκεψιν ἐπὶ τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει γενικῶν ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων, τῶν ἀπασχολούντων τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν ἡμῶν. Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν μακρὸν τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία, ἔνεκα τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου καὶ διαφόρων ἄλλων λόγων, ἐπραγματοποίησε μόνον τρεῖς ἐκτάκτους

συνελεύσεις διὰ μεμονωμένα θέματα, οὐδεμίαν ὅμως τακτικὴν σύνοδον.

Διὰ τοῦτο χαιρετίζομεν γηθοσύνως τὴν Ἱεράν ταύτην σύναξιν καὶ τοὺς συγκροτοῦντας

αὐτὴν Σεβ. Ἀδελφούς καί, μετὰ τὴν τελεσθεῖσαν εἰδικὴν ἐπὶ τούτῳ εὐχαριστήριον Θεῖαν λειτουργίαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ, ἃς ἀναπέμψωμεν καὶ αὐθις ἐνταῦθα δόξαν καὶ εὐχαριστίαν τῷ Παναγὰθῳ Θεῷ, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς, ὅπως συνεχίσωμεν τὸν πανάρχαιον τῶν συνόδων τῆς Ἱεραρχίας θεσμόν, τὸν καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων κωροθέντα καὶ γονιμώτατον καὶ ἐπωφελέστατον ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ πράξει διὰ τῶν αἰώνων ἀποδειχθέντα. Ἦτο τότε ἡ εὐκλεὴς ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς καὶ δόξης τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ἐφηρομόζετο καὶ ἀπέδιδε δαφιλεστάτους καρπούς τὸ Συνοδικὸν σύστημα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας,

* Περιγραφήν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἴδε ἐν σελ. 448.

Ὁ συγκαλέσας τὴν ΙΓ' Σύνοδον τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ.

τὸ κατ' ἔξοχὴν προσιδιάζον εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Καὶ ναὶ μὲν ὁ ἱερός οὗτος θεσμός ἠτόνησεν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐξ ἀνωτέρας βίας, ἀλλὰ ἐπανεισήχθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τοῦ 1923, χαρακτηρισθεὶς τότε ὑπὸ τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς περισσότερον «σύμφωνος πρὸς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὴν ἀρχαίαν τῆς Ἐκκλησίας τάξιν» ἢ τὸ μέχρι τότε καὶ μετὰ τὸ 1925 ἄχρι σήμερον ἔτι κρατοῦν ἐν μέρει παρ' ἡμῖν διοικητικὸν ἐκκλησιαστικὸν σύστημα.

Ἀποτελεῖ τῷ ὄντι βαθεῖαν πεποιθήσιν ἡμῶν, ὅτι ὁ δεδοκιμασμένος θεσμός τῆς Ἱεραρχίας ὁ καθιερωμένος ἀπὸ τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐπὶ δημοκρατικῶν βάσεων στηριζόμενος, ἵνα μεταχειρισθῶμεν σύγχρονον ἔκφρασιν καὶ ἔννοιαν, ἐπιβάλλεται ὅπως καθιερωθῇ ἐκ νέου παρ' ἡμῖν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἱερῶν Κανόνων, οὕτως ὥστε νὰ συνέρχεται τακτικῶς κατ' ἔτος ἢ σεπτῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἀνώτατον αὐτῆς βουλευτικὸν σῶμα, ἵνα βουλευθῆται καὶ ἀποφαίνηται ἐπὶ τῶν γενικῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, οὐχὶ δὲ ἀνὰ τριετία, ὡς ὀρίζει ὁ ἰσχύων Καταστατικὸς Χάρτης. Ἀλλὰ δὲν θὰ πρέπη νὰ ἀσχοληθῶμεν διὰ πλειόνων περὶ τὸ θέμα τοῦτο τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον ἐμελέτησε βαθύτερον καὶ θὰ εἰσηγηθῇ ἢ ἐπὶ τοῦ πρώτου θέματος Ἐπιτροπῇ τῆς Ἱεραρχίας, ἥτις ἐπὶ πλέον θὰ εἰσηγηθῇ καὶ τὰς κατὰ τὴν κρίσιν τῆς τροποποιητέας διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ δευτέρον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι τὸ Ἐφημεριακόν, τὸ ὁποῖον ἔχει πολλὰς πλευράς, ἐξετασθησομένης ὑπὸ τῶν Σεβ. Εἰσηγητῶν. Ἡμεῖς θὰ ἐπεθυμοῦμεν νὰ θίξωμεν μόνον τὰς δύο κυριώτερας πλευράς αὐτοῦ, ἥτοι τῆς μορφώσεως καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐξασφαλίσεως τῶν αἰδес. Ἐφημερίων. Ἀμφότερα ταῦτα ἀπησχόλησαν ἀνεκάθεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πολιτείαν, ἰδιαίτερος δὲ εὐθὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου ἐξεδόθησαν τῷ 1945 δύο βασικῆς σημασίας Νόμοι, ἥτοι ὁ Νόμος 540 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως» καὶ ὁ νόμος 536 «Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλ-

λάδος, τοῦ τρόπου πληρωμῆς αὐτῶν καὶ περὶ καλύψεως τῆς σχετικῆς δαπάνης». Καὶ διὰ μὲν τοῦ πρώτου Νόμου ἐπεδιώχθη καὶ ἐπετεύχθη ἢ κατάπαυσις τῆς χειροτονίας μὴ προσοντούχων Ἐφημερίων, οἵτινες τότε ἀνήρχοντο εἰς 2600, ὡς καὶ ἡ ἰδρυσις καὶ ὀργάνωσις τῶν ἐπταταξίων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν καὶ τῶν διταξίων Ἀνωτέρων καὶ Κατωτέρων Φροντιστηρίων, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἢ βαθμιαία ἀνύψωσις τῆς στάθμης τῆς μορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, μὲ τὸν ἀπώτερον σκοπὸν, ὅπως μελλοντικῶς, ἐπιτυγχανομένης καὶ τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐξυψώσεως τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, χειροτονῶνται μόνον πτυχιούχοι θεολόγοι διὰ τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου πτυχιούχοι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν καὶ τῶν Ἀνωτέρων Φροντιστηρίων διὰ τὰ χωρία, καταργουμένων τῶν Κατωτέρων Φροντιστηρίων, τῶν ἰδρυθέντων τότε δι' ὀλίγα μόνον σχολικὰ ἔτη πρὸς πληρῶσιν τῶν συνεπείᾳ τοῦ πολέμου πολυαριθμῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν χωρίων. Εὐτυχῶς ταῦτα κατηργήθησαν διὰ Νόμον ἄρτι ψηφισθέντος, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία εἶχε ζητήσῃ τοῦτο πρὸ πενταετίας περίπου, οὕτω δὲ θὰ τερματισθῇ ἢ εἰσοδος εἰς τὸν Ἱ. Κλήρον Ἱερέων κατωτέρας μορφώσεως. Ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου 540 τρεῖς καὶ πλέον χιλιάδες πτυχιούχων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων προσῆλθον εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀναμένουσι νὰ χειροτονηθῶσιν εἰς κενωθησομένης ἐνορίας. Καὶ ἐπὶ πλέον κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη προσδοκῶμεν, ὅτι θὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον καὶ πτυχιούχοι τῶν ἐπταταξίων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, οἵτινες τὸ 1945 εἰσῆχθησαν εἰς αὐτὰς δωδεκαετεῖς τὴν ἡλικίαν, ἐντὸς ὀλίγων δὲ ἐτῶν θὰ ἀποκτήσωσι τὴν κανονικὴν ἡλικίαν πρὸς χειροτονίαν. Τινὲς μάλιστα ἐξ αὐτῶν μεγαλυτέρας ἡλικίας προσῆλθον ἤδη εἰς τὰς τάξεις τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου. Εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν, ὅτι πολλοὶ εὐσεβεῖς πτυχιούχοι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, ἀποφοιτῶντες εἰς ἡλικίαν 20-22 ἐτῶν, ἀναγκάζονται, μέχρι τοῦ κανονικοῦ πρὸς χειροτονίαν ἔτους τῶν 30 ἢ κατ' οἰκονομίαν τῶν 29 καὶ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις τῶν 28 ἐτῶν, νὰ τρέπωνται εἰς διάφορα ἀλλότρια ἐπαγγέλματα, ἀπομακρυνόμενοι τελικῶς τῆς

Ἡ Σεπτῆ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐκκλησίας, ἥτις τοὺς ἐσπούδασε καὶ τοὺς προώριξε διὰ τὸν Ἱερὸν Κλήρον. Διὰ τοῦτο ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὡς καὶ ἄλλαι Αὐτοκέφαλοι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἐφαρμόζουσιν ἐν προκειμένῳ τὴν ἀρχὴν τῆς οἰκονομίας, ταύτην δὲ προτείνομεν ὅπως ἀκολουθήσῃ καὶ ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία, τοῦλάχιστον διὰ τοὺς ἐγγάμους Πρεσβυτέρους, ἐφ' ὅσον αἱ κείμεναι κανονικαὶ διατάξεις περὶ τῆς κανονικῆς πρὸς χειροτονίαν ἡλικίας αὐτῶν εἶναι ἀναμφισβητήτως ἐπιδεικτικαὶ τοιαύτης οἰκονομίας, ἅτε στεροῦμεναι δογματικῶς χαρακτήρος.

Ἐπὶ τούτοις, εὐχαρίστως ἀνακοινοῦμεν τῇ σεβ. Ἱεραρχίᾳ, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1945 ἀναμορφωθείσα Ἐκκλησιαστικὴ Ἐκπαίδευσις ὑπέστη σημαντικὴν βελτίωσιν διὰ τοῦ Νόμου 3885 «περὶ ἰδρύσεως Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν ἀφορώντων εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Σχολὰς καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια». Διὰ τούτου, πρῶτον μὲν προστίθεται εἰς τὰς λειτουργούσας Σχολὰς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσεως μία νέα Ἀνωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἰσότημος πρὸς τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας τοῦ Κράτους, οἱ ἀπόφοιτοι τῆς ὁποίας θὰ διορίζονται ἱερεῖς καὶ δημοδιδασκαλοὶ εἰς χωρῖα τῶν παραμεθορίων περιοχῶν τῆς χώρας, ἐπιτενγμα τοῦ ὁποίου τὴν μεγάλην σημασίαν περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν. Δεύτερον δὲ καταργοῦνται αἱ δύο πρῶται τάξεις τῶν λειτουργουσῶν ἐπταταξίων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, αἱ ὁποῖαι μετατρέπονται εἰς ἐξαταξίους Σχολὰς διὰ τῆς προσθήκης μιᾶς εἰσέτι τελευταίας τάξεως, δεχόμεναι πρὸς ἐγγραφὴν μαθητὰς ἔχοντας ἐνδεικτικὸν προαγωγῆς ἐκ τῆς δευτέρας πρὸς τὴν τρίτην τάξιν τοῦ ἐξαταξίου Γυμνασίου. Καὶ τρίτον καταργοῦνται, ὡς εἶπομεν, ἅπαντα τὰ Κατώτερα Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια, ἐνῶ δι' ἑτέρου προγενεστέρου Νόμου ὑπ' ἀριθ. 3775 ἰδρύθη καὶ νέον Ἀνωτερον Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον παρὰ τῷ Πανελληνίῳ Προσκυνήματι τῆς Παναγίας ἐν Τήνῳ.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων τινῶν μεταρρυθμίσεων ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἐκπαίδευσει ἡμῶν θὰ περιλαμβάνῃ ἐφεξῆς αὕτη κυρίως δύο τύπους Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, μὲ πλήρη γυμνασιακὴν μόρφωσιν καὶ διετή ἱερα-

τικὴν ἐπιμόρφωσιν, ἥτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰς νέας ἐξαταξίους Ἐκκλησιαστικὰς Σχολὰς, εἰς τὰς ὁποίας θὰ εἰσάγονται μαθηταὶ δικαιοῦμενοι νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὴν τρίτην τάξιν τοῦ γυμνασίου καὶ μικρᾶς σχετικῶς ἡλικίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ Ἀνώτερα Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια καὶ τὴν Παιδαγωγικὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἀκαδημίαν Θεσσαλονίκης, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ εἰσάγονται ἀπολυτηριοῦχοι γυμνασίου μεγαλυτέρας ἡλικίας, πρὸς ἄμεσον χειροτονίαν. Ἐκ τούτων θὰ προέρχονται ἐφεξῆς οἱ διὰ τὰς κόμας καὶ τὰ χωρῖα προοριζόμενοι Ἱερεῖς τῆς δευτέρας κατηγορίας, οἵτινες θὰ κέκτηνται ὡς βᾶσιν τῆς μορφώσεώς των τὴν ἐγκύκλιον κλασσικὴν παιδείαν, μὲ διετὴ εἰσέτι ἐκκλησιαστικὴν ἐπιμόρφωσιν, ἐνῶ ἐκ τῶν δύο Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης θὰ προέρχονται οἱ διὰ τὰς πόλεις προοριζόμενοι Ἱερεῖς τῆς πρώτης κατηγορίας. Οὐδεμία, νομίζομεν, δύναται νὰ ὑπάρξῃ σοβαρὰ ἀντίρρησης, ὅτι εἰς τοῦτο ἀκριβῶς δεόν νὰ κατατείνῃ τελικῶς ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὸ νὰ ἔχῃ δῆλα δὴ Ἱερεῖς μόνον τῆς α' καὶ τῆς β' μισθολογικῆς κατηγορίας, τῶν δύο ὑπολοίπων κατηγοριῶν γ' καὶ δ' μελλουσῶν νὰ ἐκλείψωσιν ὀλοσχερῶς σὺν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου. Ἐπομένως, πρὸς τὴν κατεθνησιν ταύτην παρακαλοῦνται ἅπαντες οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται, ὅπως στρέψωσι τὰς ἐνεργείας των, ἐπιλέγοντες καὶ χειροτονοῦντες ἀξιόους κατὰ πάντα Ἱερεῖς μόνον τῶν δύο πρώτων κατηγοριῶν, ἐξασφαλίζοντες τὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐνοριῶν, ὅπου τοῦτο εἶναι δυνατόν, καὶ γενικῶς περιβάλλοντες αὐτοὺς μετὰ πατρικῆς στοργῆς ὡς συλλειτουργοὺς καὶ συνεργάτας ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου.

Περαιτέρω, ὡς πρὸς τὴν ἑτέραν πλευρὰν τοῦ Ἐφημεριακοῦ ζητήματος, δῆλα δὴ τὴν μισθοδοσίαν τῶν Ἐφημεριῶν, παρατηροῦμεν, ὅτι ἐγένετο ἀπαρχὴ ταύτης, ὡς εἶπομεν, διὰ τοῦ Νόμου 536 τοῦ ἔτους 1945, χάρις εἰς τὰς ἐπιμόνους ἐνεργείας καὶ προσπάθειας τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ. Ἀτυχῶς ἡ ρύθμισις τοῦ ζητήματος τούτου, καὶ τότε καὶ μετὰ ταῦτα, δὲν ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ, οἱ δὲ Ἱερεῖς μας λαμβάνουσιν ἐπίδομα πείνης, ἀναγκαζόμενοι διὰ τοῦτο νὰ ἐργάζονται χειρωνακτικῶς ἀνὰ τὴν Ἑλληνι-

κὴν ὑπαιθρον, ἵνα δυνηθῶσινὰ διαθρέψωσι τὰς οἰκογενείας των. Τοῦτο ἔχει ὡς συνέπειαν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν παραμέλησιν τῶν πνευματικῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν μὴ εἴσοδον εἰς τὸν Κλήρον τῶν πολυαρίθμων νέων εὐσεβῶν θεολόγων μας, ἀρνούμενων νὰ περιάγωσι τὸν δίσκον τῆς ἐπαιτείας καὶ τῶν τυχηρῶν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πρὸς τὸ ζῆν. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ἐθέσαμεν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς ἡμῶν τὸ μισθολογικὸν ζήτημα τῶν Ἐφημερίων, ἔκτοτε δὲ οὐδεμίαν εὐκαιρίαν παρελείψαμεν, ὅπως συνειδητοποιήσωμεν καὶ προωθήσωμεν τοῦτο πρὸς τὴν δικαίαν λύσιν του. Καὶ ναὶ μὲν συνητήσαμεν παρὰ τῆ Κυβερνήσει ἐνθαρρυντικὴν κατανόησιν, ἀλλὰ δυστυχῶς αὕτη ἀναβάλλει διαρκῶς τὴν λήψιν τῆς προσδοκωμένης τελικῆς ἀποφάσεως, περιορισθεῖσα μόνον νὰ ἐκδώσῃ τὸν ὑπ' ἀριθ. 3859 Νόμον «περὶ τρόπου πληρώσεως κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων παραμεθοριῶν ἱερῶν Μητροπόλεων», διὰ τοῦ ὁποίου ἐχορήγησεν ἓνα καὶ ἡμισὺν μισθὸν εἰς τοὺς Ἐφημερίους τῶν παραμεθοριῶν χωρίων μέχρις 70 οἰκογενειῶν. Εὐχαριστοῦντες τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὸ ἐμπράκτως ἐπιδειχθὲν ἐνδιαφέρον της ὑπὲρ τῶν ἀκριτικῶν ἐφημεριῶν θέλομεν νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι θὰ ἐπεκτείνῃ αὐτὸ καὶ πρὸς ὄλους τοὺς ἐφημερίους τῆς Χώρας. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο ἄλλως τε μαρτυρεῖ καὶ ἡ παρουσία σήμερον ἐνταῦθα καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐξοχωτάτου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις πρὸ πολλοῦ εἶχε παραπέμψει τὸ ζήτημα πρὸς μελέτην εἰς τοὺς ἀρμοδίους κυβερνητικοὺς παράγοντας καὶ εἶχεν ὀρίσει κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον μεγάλην ὑπὸ τὴν προεδρίαν του σύσκεψιν ἐξ ἀντιπροσώπων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς λήψιν τῆς τελικῆς ἀποφάσεως. Καὶ ἀνεβλήθη μὲν ἡ σύσκεψις αὕτη λόγῳ τοῦ παρεμβληθέντος μεγάλου ἐθνικοῦ θέματος ἡμῶν, ἀλλὰ πάντοτε ἐλπίζομεν ἐπὶ τὴν ταχεῖαν καὶ ἰκανοποιητικὴν ἐπίλυσιν τοῦ μισθολογικοῦ τῶν Ἐφημεριῶν προβλήματος.

Τὸ τρίτον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναφέρεται εἰς τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ δρασίαν τῆς Ἐκκλησίας, περιλαμβάνον τὸ θεῖον κήρυγμα, τὴν ἱερὰν ἐξομολόγησιν, τὴν κατήχησιν τῶν παιδῶν, τὴν διὰ τοῦ ἐντύπου διάδοσιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν καὶ ἄλλα

παρόμοια ζητήματα. Εὐτυχῶς ὅτι περὶ πάντα ταῦτα ἀσχολεῖται ἀποδοτικῶς ὁ ἀναδιοργανούμενος ἐκκλησιαστικὸς ὀργανισμὸς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὑπὸ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς καὶ τοῦ ἐπιστρατευθέντος δραστηρίου καὶ κατὰ πάντα ἀξίου Γεν. Διευθυντοῦ καθηγητοῦ κ. Ἄ. Φυτράκη. Εὐελπιστοῦμεν, ὅτι ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος ἡ Ἐκκλησία θὰ δρέψῃ τοὺς πλουσίους καρποὺς τοῦ ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ ἀθορύβως συντελουμένου ἔργου, ἐπὶ τὸ ὁποῖον ἐπικαλούμεθα ἀμέριστον τὴν συμπαράστασιν καὶ τὴν στοργὴν τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, τῶν λοιπῶν Κληρικῶν, ὡς καὶ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὴν Ἐκκλησίαν. Θεωροῦμεν περιττὸν νὰ ἀσχοληθῶμεν περὶ τὰ ἐπὶ μέρος ζήτήματα τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου θέματος, διότι θὰ ἀναπτύξωσι ταῦτα οἱ ὀρισθέντες Σεβ. Εἰσηγηταί.

Τὸ τέταρτον θέμα ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Μοναχικοῦ βίου, τὰς Ἱερὰς Μονάς, τὴν διαχείρισιν καὶ διασφάλισιν τῆς διατηρητέας περιουσίας αὐτῶν κ.λ.π. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι ὁ Μοναχικὸς βίος παρ' ἡμῶν διέρχεται δυστυχῶς κρίσιν, τοῦθ' ὅπερ δὲν παρατηρεῖται εἰς ἄλλας Ἐκκλησίας καὶ χώρας, τοῦλάχιστον εἰς τοιαύτην ἔκτασιν. Διότι μεταπολεμικῶς διαπιστοῦται ἀπροθυμία προσελεύσεως εἰς αὐτὸν νέων μοναχῶν, αἱ δὲ τάξεις τῶν παλαιῶν ἀραιοῦνται ὀσημέραι μὲ ἀμείνον τὸν κίνδυνον τῆς αὐτοδιαλύσεως ἰκανῶν Μονῶν. Καὶ ὁμοῦ ὁ Μοναχικὸς θεσμὸς προσήνεγκεν κατὰ τὸ παρελθὸν ὑψίστας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὸν Ἑλληνισμόν, ἀσφαλῶς δὲ ἀναδιοργανούμενος θὰ προσφέρῃ καὶ νέας τοιαύτας ἐν τῷ μέλλοντι. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἔχει ἀνάγκην στοργῆς καὶ βοηθείας ὄλων τῶν εὐσεβῶν τέκνων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ πρὸ πάντων τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν, ἐκ τῶν σχετικῶν συζητήσεων καὶ ἀποφάσεων τῶν ὁποίων ἐνταῦθα, ὡς καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἐνεργειῶν καὶ προσπαθειῶν αὐτῶν, ἐξαρτᾶται ἐν μεγάλῳ βαθμῷ ἡ διόρθωσις τῶν κακῶς ἐχόντων καὶ γενικῶς ἡ ἀνόρθωσις τοῦ Μοναχισμοῦ ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τὴν ἐλπίζομένην ἀνόρθωσιν ταύτην θέλει συντελέσει καὶ τὸ ἐπ' ἐσχάτων δημοσιευθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης Νομοθετικὸν Διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ ποθοῦντες νὰ γίνωσι μοναχοὶ ἢ ὄντες θεολόγοι ἢ ἀπόφοιτοι

'Εκκλησιαστικῶν Σχολῶν ἀπαλλάσσονται τῆς στρατιωτικῆς θητείας, τηρουμένων ὁρισμένων διατυπώσεων.

Τὸ πέμπτον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι τὸ περὶ γάμων καὶ διαζυγίων, καὶ δὴ περὶ ἀποκρούσεως τοῦ τετάρτου γάμου καὶ τοῦ λεγομένου αὐτομάτου διαζυγίου, τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται δυστυχῶς ὑπὸ τινων ἢ εἰσαγωγή καὶ παρ' ἡμῖν, περὶ τῶν ὁσημέραι πληθνομένων παρανόμων συμβιώσεων καὶ τῶν νόθων τέκνων, περὶ τῶν μικτῶν γάμων καὶ ἄλλων ὁμοίων ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων ὑψίστης σπουδαιότητος.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τὰ κοινωνικά ζητήματα πρέπει ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν νὰ ἀπασχολῶσι ζωηρῶς τὴν 'Εκκλησίαν καὶ τὴν 'Ιεραρχίαν αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν παροῦσαν σύνοδον αὐτῆς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ τοῦτο, ἐνεκα πληθύος ἄλλων ἐπείγοντων ζητημάτων, θὰ προετεινομεν ὅπως ἡ προσεχῆς σύνοδος τῆς 'Ιεραρχίας ἀσχοληθῆ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει περὶ τὰ φλέγοντα σήμερον κοινωνικά ζητήματα, ἵνα ἀκουσθῆ καὶ ἡ φωνὴ τῆς 'Εκκλησίας ἐπ' αὐτῶν. Μέχρι τότε ἡ 'Αποστολικὴ Διακονία, ὁ ἱερός ἄμβων, τὸ χριστιανικὸν βιβλίον καὶ ἔντυπον καὶ γενικῶς πάντες οἱ δυνάμενοι δεόν ὅπως ἀσχολῶνται περὶ αὐτὰ σοβαρῶς καὶ ἀκαταπαύστως πρὸς χριστιανοπρεπῆ ἀντιμετώπισιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν ἐνδιαφερόντων τὸν εὐσεβῆ 'Ελληνικὸν λαὸν μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων.

Τὸ ἕκτον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι τὸ Παλαιοημερολογητικόν, ὅπερ ἐξακολουθεῖ διαιροῦν τὸ ὀρθόδοξον ποίμνιον, ὡς μὴ ὄφελεν. Λέγομεν τοῦτο, διότι δὲν πρόκειται βεβαίως περὶ δογματικοῦ ζητήματος, οἱ δὲ τοῦτο ἰσχυριζόμενοι τὸ πράττουσιν ἢ ἐκ πλάνης καὶ ἀμαθείας ἢ ἐξ ἰδιοτελοῦς σκοπιμότητος ἢ κατὰ τὸν Μέγαν Βασιλείον ἐκ «φιλαρχίας καὶ κενοδοξίας ἢ ἰδιωτισμοῦ». 'Αλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἦ, οἱ ἠγούμενοι τῆς ἐν λόγῳ κινήσεως δὲν πρέπει νὰ λησμονῶσιν, ὅτι, διασπῶντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐνότητα, τραυματίζουσι τὸ σῶμα τῆς Μιᾶς 'Εκκλησίας, ὑπὲρ ἧς Χριστὸς ἀπέθανεν, σχίζουσι τὸν ἄσχιστον καὶ ἄρραφον χιτῶνα τοῦ Κυρίου, ἐνῶ οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσι «ἐκβαίνειν τοῦ συστήματος τῆς 'Εκκλησίας καὶ καθ' ἑαυτοὺς κατάρχειν παρασυναγωγῆς καὶ σχισμάτων», κατὰ τὸν αὐτὸν θεῖον Πατέρα. Οἱ ἐξ αὐτῶν χειροτονηθέντες ὑπὸ τῆς 'Εκκλησίας κληρι-

κοὶ ἔχουσιν ἤδη καθαιρεθῆ ὑπ' αὐτῆς, οἱ δὲ ὑπὸ τῶν καθηρημένων τούτων χειροτονηθέντες ψευδεπίσκοποι καὶ ψευδοπρεσβύτεροι στεροῦνται τῆς ἱερωσύνης καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύνανται νὰ τελῶσιν ἐγκύρως τὰ Μυστήρια καὶ νὰ μεταδίδωσι τὴν Θεῖαν χάριν, τὴν ὁποίαν δὲν ἔλαβον παρὰ τῶν κανονικῶν τῆς 'Εκκλησίας 'Επισκόπων. 'Απὸ τῶν ψευδοκληρικῶν τούτων ὀφείλομεν νὰ διαστέλλωμεν τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς ἐξ ἀμαθείας ἢ ζήλου οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, τῶν ὁποίων τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας ἡ 'Εκκλησία ἀπεφάσισεν ἤδη νὰ θεραπεύῃ διὰ τῶν κανονικῶν 'Ιερέων καὶ εἰς τοὺς ναοὺς αὐτῆς κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ἐφαρμόζουσα τὴν ἀρχὴν τῆς οἰκονομίας, ἣν ἐφήρμοσεν ἤδη καὶ διὰ τινας Κληρικούς αὐτῶν, ἔχοντας χειροτονηθῆ πρότερον ἐν τῇ 'Εκκλησίᾳ. Παρὰ τὴν συγκατάβασιν ὁμως ταύτην οἱ ψευδεπίσκοποι αὐτῶν ἐχειροτόνησαν καὶ ἄλλους ὁμοίους καὶ σχηματίσαντες ψευδοσύνοδον ταρασσουσι τὴν 'Εκκλησίαν, ἀπειλοῦντες τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἐθνικὴν ἐνότητα τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ. Διὰ τοῦτο τὸ σοβαρὸν τοῦτο ἐκκλησιαστικὸν θέμα πρέπει νὰ μελετηθῆ καὶ ἀντιμετωπισθῆ δεόντως ὑπὸ τῆς σεβ. 'Ιεραρχίας πρὸς πρόληψιν τῶν ἐπαπειλουμένων μεγάλων κινδύνων.

Τὸ ἕβδομον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναφέρεται εἰς τὴν Παιδείαν τοῦ 'Εθνους, τὴν δι' αὐτῆς παρεχομένην εἰς τοὺς ἑλληνοπαιδας θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ἀγωγήν, τὴν διδασκαλίαν τῶν Θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς δημοσίοις σχολείοις, τὴν θέσιν τῶν διδασκόντων αὐτὰ Θεολόγων ἐν τῇ καθόλου 'Εκπαιδεύσει καὶ ἄλλα ἐνδιαφέροντα τὴν 'Εκκλησίαν ἐκπαιδευτικὰ θέματα. 'Επὶ τούτων ἐκρίθη σκόπιμον, ὅπως ἀκουσθῆ καὶ ἡ γνώμη τῆς 'Εκκλησίας, καθ' ὃν χρόνον τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας μελετᾷ διαφόρους ἀναγκαίας κριθείσας μεταρρυθμίσεις ἐν τῇ 'Εκπαιδεύσει ἡμῶν.

Τὸ ὄγδοον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι περὶ τῶν σχέσεων τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος πρὸς τὰς ὁμοδόξους καὶ τὰς ἑτεροδόξους 'Εκκλησίας καὶ πρὸς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν 'Εκκλησιῶν. Προφανὴς εἶναι τὸ μὲν ἢ μεγάλη σπουδαιότης τοῦ θέματος τούτου, τὸ δὲ ἢ ἐπιτακτικὴ ἀναγκαιότης, ὅπως καθορισθῶσιν αἱ πρὸς τὰς ἄλλας 'Εκκλησίας καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον

των Ἐκκλησιῶν σχέσεις τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς Ἱεραρχίας αὐτῆς, μόνως ἐχούσης τὸ κανονικὸν δικαίωμα νὰ πράξῃ τοῦτο, μέχρις ὅτου ἢ μέλλουσα νὰ συνέλθῃ Πανορθόδοξος Προσύνodos καθορίσῃ τὴν κοινὴν στάσιν ἀπασῶν τῶν Ἀυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν ἀκολουθητέαν ὑπ' αὐτῶν ἐνιαίαν γραμμὴν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ.

Τὸ ἕνατον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀντικανονικῶς καὶ παρανόμως δρωσῶν ξένων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν, οἷον τῶν Οὐνιτῶν, τῶν Χιλιαστῶν, τῶν Εὐαγγελικῶν καὶ τῶν ποικιλονύμων ἄλλων νεωτέρων αἱρέσεων, ὡς καὶ περὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιουμένων προσηλυτιστικῶν μέσων, καὶ ἰδίᾳ τῶν σχολείων, ὀρφανοτροφείων, νοσοκομείων, κατασκηνώσεων, οἰκοτροφείων καὶ λοιπῶν προπαγανδιστικῶν ἰδρυμάτων. Εἶναι πανθομολογούμενον, ὅτι αἱ ξένοι θρησκευτικαὶ προπαγάνδαι ἐντείνουσι ἐπ' ἐσχάτων τὴν προσηλυτιστικὴν δραστηριότητα αὐτῶν μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων, ἐκμεταλλεόμενοι τὴν μεταπολεμικὴν οἰκονομικὴν καὶ ἠθικὴν κρίσιν ἰδίως ἀμαθῶν τινῶν καὶ θρησκευτικῶς ἀδιαφόρων Ἑλλήνων: "Ὅθεν εἰς τὴν Σεβ. Ἱεραρχίαν ἐναπόκειται νὰ μελετήσῃ καὶ λάβῃ πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα ἀμόνης κατὰ τῶν ἔξωθεν ἐρχομένων προσηλυτιστῶν, τῶν περιαγόντων «τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον».

Τὸ δέκατον καὶ τελευταῖον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἀναφέρεται εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καθόλου ἰδρυμάτων, ἧτις δέουσι νὰ διεξάγῃται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανονικῶν τῆς Ἐκκλησίας διατάξεων, ὡς θέλουσιν ἀναπτύξει οἱ Σεβ. Εἰσηγηταί.

Ταῦτα, Ἅγιοι Ἀδελφοί, εἶναι τὰ θέματα τὰ ὁποῖα θὰ ἀπασχολήσωσι τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὴν παρούσαν τακτικὴν συνέλευσιν αὐτῆς καὶ τὰ ὁποῖα ἐγκαίρως ἐκοινοποιήθησαν εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας πρὸς μελέτην καὶ εἰσηγήσιν ὑπὸ τῶν ὀρισθέντων ὡς εἰσηγητῶν. Ἀλλὰ πλὴν τούτων ἔχουσι προταθῆναι καὶ ἄλλα τινὰ θέματα ὑπὸ ἐνίων Σεβ. Συνέδρων, ὧν τὰ ὑποβληθέντα σχετικὰ ὑπομνήματα θέλουσιν ἀναγνωσθῆναι κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς Ἱεραρχίας. Ἀριθμητικῶς βεβαίως εἶναι πολλὰ τὰ ἀνωτέρω θέματα, ἀλλὰ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γε-

γονός ὅτι ἐπὶ πολλὰ ἔτη δὲν εἶχε συνέλθει, ἵνα ἐπιληφθῇ αὐτῶν ἢ Ἱεραρχία. Ἄλλως τε θὰ ἠδύνατο ἀπαρχὴ τῆς μελέτης ἐνίων ἐξ αὐτῶν νῦν νὰ γίνῃ, ἧτις θέλει συνεχισθῆναι κατὰ τὰς μελλούσας νὰ ἀκολουθήσωσι συνόδους τῆς Ἱεραρχίας.

Εὐχρηθῶμεν δὲ ὅπως ἢ ὀριστικῆ ἐπὶ πανορθόδοξον κλίματος ἀντιμετώπισις καὶ λύσις τῶν διορθοδόξων καὶ διεκκλησιαστικοῦ χαρακτῆρος προβλημάτων συντελεσθῆναι ἐν προσεχῆ Πανορθόδοξῳ Συνόδῳ, ὑπὲρ ἧς ἐργάζεται τὸ ἡγούμενον τῆς Ὁρθοδοξίας σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, πρὸς τὸ ὁποῖον ἄς στρέψωμεν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν σκέψιν ἡμῶν μετὰ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ καὶ ἐνδιαφέροντος καὶ στοργῆς.

Ἄς στρέψωμεν ἐπίσης τὴν σκέψιν καὶ ἄς ἐκφράσωμεν τὴν βαθεῖαν συμπάθειαν ἡμῶν καὶ πρὸς τὴν δεινῶς χειμαζομένην Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου, τῆς ὁποίας τὸ μαρτύριον εἶθε ταχέως νὰ εὕρῃ τὸ ποθούμενον πέρας καὶ δικαιοσύνη καὶ ἐλευθερία νὰ ἀποδοθῆναι εἰς τὸν πολυπαθῆ ἑλληνικὸν λαὸν αὐτῆς. Εὐχρηθῶμεν προσέτι καὶ ὑπὲρ εὐσταθείας καὶ ἀκμῆς καὶ πασῶν τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἰδιαίτερος δὲ ὑπὲρ ταχείας ἀναδείξεως ἀξίου Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας.

Τέλος ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν ἐξοχώτατον Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας διὰ τὴν παρουσίαν των ἐνταῦθα καὶ διὰ τὴν προώθησιν καὶ ψήφισιν τῶν δύο μνημονευθέντων Ἐκκλησιαστικῶν Νομοθετημάτων, ὡς καὶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῆς ρυθμίσεως καὶ τῶν ἄλλων ἐκκρεμούντων ἐκκλησιολογικῶν ζητημάτων καὶ πρὸ πάντων τοῦ ἐφημεριακοῦ. Ἡ εὐσέβεια καὶ ὁ ζῆλος τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, συμπαραστατουμένου ὑπὸ τοῦ δραστηρίου Ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας, δώσαντος λαμπρὰ δειγμάτων τῆς ἀγάπης του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐγγυῶνται, ὅτι καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἐκκρεμῆ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα θὰ εὕρωσι τὴν δικαίαν λύσιν των.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ Δομήτορος καὶ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸν φωτισμὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κηρύσσομεν τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς παρούσης τακτικῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

B'

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Μακαριώτατε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι Ίεράρχαι,

Λογίζομαι εὐτυχῆς διότι ἔλαχεν εἰς ἐμὲ ὁ κλῆρος νὰ παραστῶ ὡς Ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κατὰ τὴν ἐναρκτήριον ταύτην συνεδρίασιν τῆς 13ης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄλλ' ἢ τὴν τιμὴν τῆς τοιαύτης ἐκπροσωπήσεως δὲν εἶναι ἄμοιρος δέους. Μόνον ἄπιστος ἢ θρησκευτικῶς ἀδιάφορος θὰ ἠδύνατο μὲ ἐλαφρὰν τὴν καρδίαν νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν αἰθουσαν αὐτὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τύπου, ἀδιαφορῶν πρὸς τὴν οὐσίαν, τὴν ὁποίαν ἐκφράζει ἡ ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία.

Διότι οἱ καιροὶ εἶναι χαλεποί, καὶ ἀντίξοοι ἄνεμοι κλυδωνίζουσιν τὸ σκάφος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἰς τοὺς χαλεποὺς ἀκριβῶς καιροὺς ἡ ἀνάγκη τῆς Ὁρθοδόξου ἀκτινοβολίας καθίσταται ἐπιτακτικὴ καὶ ζωτικὴ.

Ἡ σημερινὴ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐπιστήμη ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνθρώπου τὰς τρομακτικὰς δυνάμεις τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ὀλιστικάι καὶ αἱ ἀναρχικαὶ θεωρίαι διαβιβρῶσκουσιν τὸν ἀνθρώπινον χαρακτήρα, εἶναι ἀκόμη σοβαρωτέρα ἢ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ ἐξισορροπήσῃ τὸν ἀνθρώπινον καὶ τὸν συγκρατήσῃ εἰς τὰ διδάγματα τὰ ὁποῖα διεκήρυξεν ὁ γλυκὸς Ναζωραῖος, καὶ μὲ τὰ ὁποῖα καὶ μόνον ἔχει ἀξίαν ἡ ζωὴ καὶ ὁ ἀνθρώπος, ὅστις ἐπλάσθη κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ εὐθύνη Ὑμῶν ὡς ποιμένων καὶ ἡμῶν τῶν ποιμαινομένων εἶναι μεγίστη, καὶ μειωμένη συνειδήσις αὐτῆς τῆς εὐθύνης θὰ ἀποτελέσῃ βαρυντάτην ἱστορικὴν καὶ ἠθικὴν παράλειψιν.

Ἡ Πολιτεία δὲν προτίθεται νὰ θίξῃ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον τὴν αὐτονομίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' ἢ Πολιτεία δὲν εἶναι ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκφράζει τὰ αἰτήματα τοῦ ποιμνίου, τὰς ἀνησυχίας του, καὶ τὸν πόθον του νὰ βλέπῃ τὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν ὑψηλὰ ἱσταμένην, φάρον παρηγορίας καὶ ἐλπίδος καὶ παράδειγμα ἐν

Χριστῷ ἀκτινοβολούσης ζωῆς.

Κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παραμερίσῃ τὰ νόμιμα καὶ χριστιανικὰ αὐτὰ αἰτήματα τοῦ ποιμνίου, καὶ κανεὶς δὲν δύναται ν' ἀγνοήσῃ τὸ ποιμνιον. Διότι ποιμένες δὲν νοοῦνται χωρὶς ποίμνιον.

Ὡς γνωρίζετε καλότερον ἐμοῦ, Σεβασμιώτατοι Ίεράρχαι, καὶ οἱ Ἀποστολικὸι κανόνες καὶ οἱ Ἱεροὶ κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καθώριζον ἐκπροσώπησιν ἀπολύτως δημοκρατικὴν. Παραπλεύρως τῶν ἱεραρχῶν παρεκάθητο καὶ πρεσβύτεροι, καὶ διάκονοι, καὶ μοναχοὶ καὶ πεφωτισμένοι ἐν Χριστῷ λαϊκοί. Ἄλλ' ἀπὸ τινων ἐτῶν ὄχι μόνον ἀπέστημεν ἀπὸ τὸ πνεῦμα αὐτό, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ κατὰ τριετίαν προβλεπομένη σύγκλησις τῆς Ἱεραρχίας κατηργήθη σιωπηρῶς καὶ ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἕν ἔτη ἡ Ἱεραρχία δὲν συνεκλήθη εἰς τακτικὴν σύνοδον. Διὰ τοῦτο εὐλικρινῶς χαίρω διότι ὁ σήμερον Μακαριώτατος Προκαθήμενος ἀνέλαβε τὴν ἱερὰν πρωτοβουλίαν νὰ συγκαλέσῃ τὴν Ἱεραρχίαν καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ ἐν ἰσχύϊ θεσμὸν προωρισμένον νὰ προσφέρῃ ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἄλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἐπάνοδος εἰς τὰ νόμιμα. Ἐφ' ὅσον πιστεύομεν, ὅτι τὸ σύνολον τῶν Ἱεραρχῶν πρέπει νὰ διοικῇ τὴν Ἐκκλησίαν, εὐκταῖον εἶναι νὰ καθιερωθῇ ὑποχρεωτικὴ ἄπαξ τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους ἡ σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, εἴαν δὲν εἶναι εὐχερῆς ἡ σύνοδος αὕτη νὰ πραγματοποιηθῆι δις τοῦ ἔτους, ὅπως ὀρίζει ὁ 37ος κανὼν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ οἱ κανόνες τριῶν μετέπειτα Οἰκουμενικῶν συνόδων. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι πρόθυμος νὰ συμπράξῃ μετὰ τῆς ποιμαινούσης Ἐκκλησίας, διὰ νὰ ἐπέλθουν αἱ ἀπαραίτητοι τροποποιήσεις εἰς τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐπειτα τὸ μεταθετὸν τῶν ἐπισκόπων δὲν εἶναι κανονικὸν οὐδὲ νοητὸν. Ἡ σχέσις ποιμένος καὶ ποιμνίου εἶναι σχέσις πατρότητος, καὶ ἡ σχέσις πατρότητος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ χαρακτῆρα προσωρινότητος. Διότι ὅπως δὲν εἶναι νοητὸν καὶ παραδεκτὸν τὸ ποίμνιον νὰ προσβλέπῃ πρὸς ἄλλον, πλὴν τοῦ τεταγμένου πνευματικοῦ πατρὸς, οὕτω

καὶ ὁ πνευματικὸς πατὴρ δὲν νοεῖται νὰ ἔχη ἐστραμμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς ἄλλα τέκνα, πλὴν τῶν ἰδικῶν του.

Διὰ τὴν ἀποκατασταθῆ ὁμοῦ τάξεις καὶ δικαιοσύνη, ὀρθοῦν εἶναι ὅπως ἡ κατάργησις τοῦ μεταθετοῦ συνδυασθῆ καὶ μὲ ἀνακατάταξιν τῶν ὁρίων τῶν Μητροπόλεων καὶ μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν διὰ συγχωνεύσεως τῶν πολλῶν μικρῶν Μητροπόλεων, τῆς συγχωνεύσεως ἐννοεῖται πραγματοποιουμένης ἀπὸ τῆς στιγμῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν αὐταὶ θὰ εὐρεθῶν ὀρφανὰ ποιμένους.

Ἐν θέμα ἐξ ἄλλου ὅπερ ζωηρῶς ἀπασχολεῖ τὴν κοινὴν γνώμην εἶναι ἡ ἐκλογή τῶν ἐπισκόπων. Ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ νομίζω, ὅτι ἡ σεπτὴ Ἱεραρχία πρέπει νὰ μελετήσῃ τὸ πρόβλημα τοῦτο, οὕτως ὥστε ἡ ἐκλογή τῶν νέων Ἱεραρχῶν νὰ γίνεταί ἐπὶ βάσεων εὐρύτερων καὶ περισσότερον δημοκρατικῶν, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐκλογή εἰς τὴν ἀνωτάτην αὐτὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐπαλξίν τῶν ἀρίστων.

Πρέπει ταυτοχρόνως νὰ ἐνισχυθῆ ὁ θεσμός τῶν ἱεροκηρῶν, ἡ πνευματικότης ὁμοῦ καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτῶν δέον νὰ ἐλέγχεται ἀσθηρῶς ὑπὸ τῆς ποιμαίνουσας Ἐκκλησίας, ὥστε ὁ ἄμβων νὰ ἀποβῆ οὐσιαστικὸς συμπαράστατης τοῦ λαοῦ εἰς τὰς ἀνησυχίας του καὶ τὰ ποικίλα προβλήματα του.

Εἰς τὸν τομέα τῆς Παιδείας εὐρίσκομαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ πληροφορήσω τὴν σεπτὴν Ἱεραρχίαν, ὅτι ἡ συντελουμένη ἀναμόρφωσις τῆς Παιδείας θεμελιούται ἐπὶ ἀπολύτως χριστιανικῶν βάσεων. Θὰ θεμελιώσωμεν τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους ἐπὶ τὴν «πέτραν! ἡ δὲ πέτρα εἶναι ὁ Χριστός».

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου γνωρίζετε, σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι, ὅτι κατόπιν προσωπικῆς ἐντολῆς τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐψηφίσθη τελευταίως ὁ νόμος «περὶ ἰδρύσεως Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορῶντων εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς σχολὰς καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια».

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὑπῆρξε βασικὸν αἷτημα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καταργοῦνται τὰ Κατώτερα Ἐκκλησιαστικὰ

Φροντιστήρια, καθιερουμένοι εἰς τὸ μέλλον τοῦ ἀπολυτηρίου τοῦ Γυμνασίου ὡς ἀπαραίτητου προσόντος διὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια. Τοῦ λοιποῦ οἱ ἱερεῖς μας θὰ εἶναι περισσότερον μορφωμένοι, διὰ νὰ δύνανται νὰ ἀντεπεξέρχωνται καλύτερον εἰς τὰ σημερινὰ βαρύντατα καθήκοντά των. Ἐπίσης διὰ τοῦ Νόμου τούτου ἰδρύεται Ἐκκλησιαστικὴ Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία ἐν Θεσσαλονίκῃ οἱ ἀπόφοιτοι τῆς ὁποίας, δημοδιδάσκαλοι συγχρόνως καὶ ἱερεῖς, θὰ ἐπανδρῶνουν τὰς παραμεθορίους ἐνορίας τῆς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας σήμερον ὑπάρχουν, ὡς γνωρίζετε, μέγιστα κενά. Τοῦτο ἐπιδιώκεται προσέτι καὶ διὰ τοῦ ψηφισθέντος ἐτέρου νόμου «περὶ πληρώσεως κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων παραμεθορίων Ἱερῶν Μητροπόλεων».

Θὰ διεπιστώσατε οὕτω μὲ πόσῃ ταχύτητά ἡ Κυβέρνησις ἐπελήφθη καὶ ἐρρόθμισε ζητήματα ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἐκκρεμοῦντα.

Ἡ ἐπιθυμία τοῦ Ἔθνους εἶναι, ὁ διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως πλουτισμὸς τῶν τάξεων τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου διὰ Κληρικῶν οὐχὶ μόνον γραμματικῶς κατηρτισμένων, ἀλλ' οἱ ὁποῖοι νὰ ἔχουν πρὸ παντὸς στερεὸν καὶ ἰσχυρὸν ὀρθόδοξον φρόνημα καὶ βίον δυνάμενον νὰ προβληθῆ ὡς παράδειγμα.

Ἀπομένει ἤδη πρὸς τακτοποίησιν τὸ ἔτερον μέγιστον πρόβλημα τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου, ἰδίᾳ τῶν μικρῶν ἐνοριῶν τῆς ὑπαίθρου, ἧτοι τῆς οἰκονομικῆς αὐτῶν ἐνισχύσεως, καθὼς ἐπίσης ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς ἐνοριακῆς εἰσφορᾶς, ἡ ὁποία ὡς εἰσπράττεται σήμερον κρίνεται ὑπὸ πάντων ὅτι δὲν συμβάλλεται εἰς τὴν τόνωσιν τῆς θρησκευτικότητος τοῦ λαοῦ.

Διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ δυσχεροῦς αὐτοῦ προβλήματος ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔχει ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἔδωκεν ἤδη ἐντολὴν διὰ τὴν τελικὴν αὐτοῦ μελέτην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δυνατοτήτων τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν συγκεκριμένων πόρων, τοὺς ὁποίους θὰ ἐξεύρωμεν, καὶ τῆς οἰκονομικῆς συμβολῆς πρὸς τοῦτο τῆς Ἐκκλησίας.

Θὰ ἤμεθα εὐτυχεῖς, ἂν παραλλήλως πρὸς ταῦτα εἴχομεν ἐκ μέρους τῆς Ἱεραρχίας σαφεῖς προτάσεις καὶ σχέδια ἀναζωογονήσεως τοῦ Μοναχισμοῦ, ὥστε αἱ Μοναὶ νὰ

καταστούν και πάλιν κέντρα ὀρθοδόξου πνευματικότητας, καταφύγια ἀρετῆς και ἀγιότητος, καθὼς ἐπίσης ἢ εἰς εὐρεΐαν κλίμακα χρησιμοποίησις τῶν Μονῶν διὰ πνευματικούς και κοινωνικούς σκοπούς, ὅπως ἐπίσης και δι' εἰδικούς σκοπούς ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ Πολιτεία μετ' ἀνησυχίας παρακολοῦθει και τὸ προκύψαν ἀπὸ ἐτῶν ζήτημα μερίδος τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου, προσκεκολλημένου εἰς τὸ παλαιὸν Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον. Εἶναι εὐχῆς ἔργον, ὅτι ἡ σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας θὰ μελητήσῃ και τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἐλπίζομεν δὲ νὰ προταθοῦν ὑπὸ ταύτης συγκεκριμένα μέτρα εἰρηρικῆς και ὀριστικῆς ἀντιμετωπίσεως τοῦ προβλήματος τούτου.

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι,

Ἡ παρουσία ἐνταῦθα τοῦ ἀξιότιμου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀποδεικνύει τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον αὐτοῦ διὰ τὰ ἀπασχολοῦντα τὴν Ἐκκλησίαν προβλήματα.

Ὁ ποιμαινόμενος λαὸς ἀναμένει οὐσιαστικούς τούς καρπούς τῆς συνόδου ταύτης και ὡς φορεὺς τοῦ λαϊκοῦ τούτου αἰτήματος και ὑπεύθυνος ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων Ὑπουργός, ὑποβάλλω τὰς θερμότερας μου εὐχὰς διὰ τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἔργου τῆς 13ης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος και παρακαλῶ τὸν παντεπόπτην Θεόν, νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὸ ἔργον σας, ἀπὸ τὸ ὁποῖον τόσα ἀναμένει τὸ ὀρθόδοξον γένος τῶν Ἑλλήνων.

Γ'

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

«Μὲ ἰδιαίτεραν ἱκανοποίησιν βλέπω τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συγκεντρωμένην σήμερον, μετὰ μακρὰ ἔτη, διὰ νὰ συζητήσῃ προβλήματα, τὰ ὁποῖα μαζὶ με αὐτὴν ἀπασχολοῦν και ὀλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Εἶναι γνωστοὶ οἱ δεσμοί, οἱ ὁποῖοι συνδέουν τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος με τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμὸν ἠντλησεν ἡ Ὁρθοδοξία τὴν σοφίαν αὐτῆς και ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξίαν ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπὶ μακροῦς αἰῶνας και μέχρι σήμερον τὰς ἠθικὰς και κοινωνικὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐθεμελίωσε και τὸν ἰδιωτικὸν και τὸν πολιτικὸν του βίον.

Ὁ στενὸς αὐτὸς δεσμὸς Ἐθνους και Ἐκκλησίας δικαιολογεῖ και τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν φιλόχριστον Βασιλέα ἡμῶν, διὰ τὴν ἐξύψωσιν και τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Κυβέρνησις θὰ καταβάλῃ πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν, διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὸ ἔργον της. Ὁ ἀρμόδιος ἐπὶ τῆς Παιδείας και τῶν Θρησκευμάτων Ὑπουργός σας ἀνεκοίνωσεν ἤδη ὠρισμένα ἐκ τῶν μέτρων τὰ ὁποῖα, πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου, προτίθεται νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις.

Ἐλπίζω ὅτι τὰ μέτρα ταῦτα, συμπληρού-

μενα σὺν τῷ χρόνῳ και συνδυαζόμενα με μίαν προγραμματισμένην και ταχεῖαν ἀξιοποίησιν τῶν ὑφισταμένων πόρων και τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, θὰ ἐπιτρέψουν εἰς τὴν ἡγεσίαν τῆς Ἐκκλησίας νὰ προωθήσῃ τὴν ἐπιμόρφωσιν τοῦ κατωτέρου κλήρου και νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν χριστιανικὴν δρασιν τῆς Ἐκκλησίας, ἐκεῖ ὅπου τὴν ζητεῖ ὁ φιλόχριστος Ἑλληνικὸς λαός.

Ἡ Κυβέρνησις θὰ βοηθήσῃ βεβαίως τὴν Ἐκκλησίαν ἀλλὰ και ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ βοηθήσῃ ἑαυτήν. Διότι, ἐκτὸς τοῦ οικονομικοῦ προβλήματος, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἀντιμετωπίζει και ἠθικὰ και ὀργανωτικὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα μετ' τὴν πρωτοβουλίαν αὐτῆς και μετ' τὴν συμπαράστασιν τοῦ Κράτους δύνανται μόνον νὰ ἀντιμετωπισθοῦν.

Ἐκτὸς τούτων ὅμως, ἡ Ἐκκλησία δύναται και ὀφείλει νὰ βοηθήσῃ τὴν Πολιτείαν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ τεραστίου ἐθνικοῦ και ἠθικοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον δημιουργοῦν αἱ μηδενιστικαὶ και ὕλιστικαὶ θεωρίαι τῆς ἐποχῆς μας, κινδύνου, ὁ ὁποῖος ἄλλωστε στρέφεται ἀμέσως και κατὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ὀφείλει νὰ βοηθήσῃ τὸν λαὸν εἰς τὴν ἀπόκρουσιν τῶν θεωριῶν αὐτῶν και νὰ τὸν διδάξῃ, ὅτι ἡ τυχὸν ἐπικρατήσις των θὰ τὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὰς ἠθικὰς του παραδόσεις και

θά τὸν ὁδηγήσῃ εἰς ἀπέραντον ἀθλιότητα.

Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ μελετήσῃ μὲ ἰδιαίτερον προσοχὴν τὰ συμπεράσματα καὶ τὰς ἀποφάσεις Σας. Καὶ ὅτι θὰ πράξῃ ὅ,τι δύναται—λαμβάνουσα τὰ ἀναγκαῖα νομοθετικὰ μέτρα—διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν Ἑλλη-

νικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ὑψηλὴν της ἀποστολήν.

Εὐχόμαι, ἡ παροῦσα σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας νὰ ἀποτελέσῃ ἱστορικὸν σταθμὸν εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἀποβῇ καρποφόρον τὸ ἔργον Σας, ἐπ' ἀγαθῷ οὐ μόνον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ».

Δ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΩΝ ΚΑΙ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ

Μακαριώτατε,
Ἄγιοι Ἀδελφοί,

Δόξαν καὶ αἶνον ἀναπέμπει τῷ ἐν Τριᾷδι Θεῷ ἡμῶν ἡ σεβαστὴ τῶν Ἁγιωτάτων Ἀρχιερέων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας χορεία, εὐλογοῦσα διὰ τοῦ Προκαθημένου Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τὴν ἱερὰν ταύτην συνάθροισην, ἣν κατηξίωσεν ἡμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν χαρᾷ καὶ εὐφροσύνῃ πνευματικῇ νὰ ἐπιτελέσωμεν.

Σύνοδος ἱερὰ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων ἀθροίζεται σήμερον, ἵνα ἐπιληφθῇ καθηκόντως τῆς ἐξετάσεως καὶ ρυθμίσεως τῶν τε Διοικητικῶν πραγμάτων τῆς Ἁγίας ταύτης Ἐκκλησίας καὶ τῶν εἰς τὴν προαγωγὴν εἰς εὐσέβειαν καὶ εἰς ἔργα Χριστιανοπρεπῆ τῶν ἐμπειστημένων Αὐτῇ πνευματικῶν τέκνων, ἀφορώντων.

Καὶ καιρὸς ἦτο πλέον ἢ θεοκυβέρνητος αὕτη ναῦς τῆς θεοσώστου ἡμῶν Ἐκκλησίας νὰ στρέψῃ τὸ πηδάλιον πρὸς τὸν ἀσφαλῆ καὶ ἀκύμαντον λιμένα τῶν θεοπνεύστων προσταγμάτων.

Καιρὸς, μετὰ μακράς, ὡς μὴ ὄφελεν, ἀναβολὰς νὰ ἀποβλέψῃ ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱεραρχία εἰς τὸ ἀπαραιτήτον καθήκον, πρὸς ὃ, μεθ' ὅποσέσεων ἀλλὰ καὶ ἀπειλῶν, στρέφουσι ἡμᾶς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων αἱ διατάξεις:

«Ὑμεῖς ἐμμένοντες αὐτοῖς σωθήσεσθε καὶ εὐρήνην ἔχετε, ἀπειθοῦντες δὲ κολασθήσεσθε, καὶ πόλεμον μετ' ἀλλήλων ἀΐδιον «ἔχετε, δίκην τῆς ἀνηκοῖας τὴν προσήκουσαν τινύντες».

Ἄλλὰ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἐπὶ τούτοις αἰτούμεθα διὰ τὴν παράβασιν θεμελιώδους καὶ θεοδιδάκτου καθήκοντος, καίτοι δὲν λείπουσι ἐν τούτῳ τὰ ἐλαφρυντικὰ τῶν ἀντιξίων περιστάσεων.

Μακρὰ καὶ σκληρὰ δοκιμασίαι τοῦ Ἔθνους καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἠνάγκασαν εἰς ἀναβολὴν καθήκοντος θεοδιδάκτου. Δὲν ἀπαλύνεται ἐν τούτοις ἢ ἐπὶ τῇ παραμελήσει ταύτῃ εὐδότης, καὶ μόνον μετάνοια εὐλικρινὴς καὶ ὑπόσχεται σταθερὰ ἀσστηρᾶς τηρήσεως εἰς τὸ ἐξῆς τῶν Ἱερῶν Κανόνων, οἵτινες «τὴν Ἐκκλησίαν ἐρείδουσι καὶ ὅλην τὴν Χριστιανικὴν πολιτείαν κοσμοῦσι», δύναται νὰ μετριάσῃ τὸ ἐκ τῆς παραμελήσεως ὑπόλογον. Καὶ εἰς τοῦτο ὁδηγεῖ ἡμᾶς ὁ Χρυσορρήμων, λέγων: «ὁ καταγνοὺς ἑαυτοῦ ἐπὶ τὸ μὴ τηρῆσαι, ἐπὶ τὸ τηρῆσαι σπουδάζει».

Καὶ ἤδη ἐκτείνεται ἐνώπιον ἡμῶν, ἀδελφοί ἀγαπητοί, εὐρύτατον μὲν, ἀλλ' ἐξόχως ἀνώμαλον στάδιον ἀγῶνων πνευματικῶν.

Ἐποστάσα ἡ Ἐκκλησία αὕτη παρ' ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἐχθρῶν ὁδονηρὰς καταδρομὰς, ἃς περιττὸν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς εἰδότας, δὲν θὰ ὑπερβάλωμεν, ἂν τονίσωμεν, ὅτι εὐρίσκεται σήμερον, κρίμασι οἷς οἶδε Κύριος, εἰς ἣν κατάστασιν περιγράφει διὰ τὴν σύγχρονον αὐτῷ Ἐκκλησίαν ὁ Χρυσὸς τὴν γλώσσαν: «Χαλεπὸς ὁ καιρὸς, γράφει, οἱ ἐπιβουλεύοντες πολλοί· τὸ τῆς ἀγάπης γνήσιον ἀπόλωλεν, ἀντείστηται δὲ ὁ τῆς βασκανίας ὄλεθρος· ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνομεν, καὶ ἐπὶ ἐπάλλεων πόλεων περιπατοῦμεν· οἱ μὲν ἐτοιμοὶ τοῖς ἡμετέροις ἐφησθῆναι κακοῖς, εἴποτε συμβαίῃ, πολλοὶ καὶ πολλαχόθεν ἐφειστήκασιν· ὁ δὲ συναλγήσων οὐδεὶς ἢ καὶ εὐάρθμιος λίαν. Πλεῖστοι περιεστήκασιν τρωῶσαι ἐτοιμοὶ καὶ καταβαλεῖν, οὐ τῶν ἐχθρῶν μόνον καὶ πολεμίων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν πολλοὶ τῶν προσποιομένων φίλων».

Ἡμῖν ἤδη ὁ τίμιος κλῆρος, ἡ θεοδίδακτος καὶ ἐπίμονος προσπάθεια πρὸς ἐπούλωσιν χαινουσῶν καὶ στομασῶν πληγῶν, πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ ἡσθενηκότος, καὶ ἐπαναφορὰν, ὅση ἡμῖν παρὰ Θεοῦ δύναμις, τῆς παμπροσθέντος χρυσῆς ἐκείνης ἐποχῆς, ἣν ἄριστα ἐν νοσταλγία περιγράφει ὁ Μέγας τῆς τῶν Καισαρέων Ἐκκλησίας Ποιμενάρχης: «Ἦνθον, γράφει, τότε αἱ Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ, ἐρριζομέναι τῇ πίστει, ἠνωμένα τῇ ἀγάπῃ, ὥσπερ ἐν σώματι μιᾶς συμπνοίας διαφόρων μελῶν ὑπαρχούσης· ὅτε φανεροὶ μὲν ἦσαν οἱ διώκται, φανεροὶ δὲ οἱ διωκόμενοι..... Τότε Χριστιανοὶ μίαν εὐρήνην ἠγομεν, εὐρήνην ἐκείνην, ἣν ὁ Κύριος ἡμῶν κατέλιπεν, ἧς ἐλάχιστα ὑπολείπεται, οὕτως αὐτὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπεδιώξαμεν».

Ἄς μὴ ἀποθαρρυνθῶμεν. «Ἀπὸ θλίψεως, κατὰ τὸν Χρυσορρήμον, ἀπὸ θλίψεως τοιαύτης ἄνεσις χρὴ προσδοκᾶν. Ἐὰν μὴ πειρασμός, οὐδὲ στέφανος· ἐὰν μὴ παλαίσματα, οὐδὲ βραβεῖα· ἐὰν μὴ σκάμματα, οὐδὲ τιμαί· ἐὰν μὴ θλίψις, οὐδὲ ἄνεσις· ἐὰν μὴ χειμῶν, οὐδὲ θέρος». Καὶ ὄντως: «Μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ Κυρίου τοῦ σώσαι, ἢ ἐβάρυνε τὸ οὖς Αὐτοῦ τοῦ μὴ ἀκοῦσαι; Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν κρατήσῃ τῆς δεξιᾶς τῶν ποιμένων Αὐτοῦ· καὶ ὁ λέγων, μὴ φοβοῦ».

Μόνον ἐνωθῶμεν ψυχικῶς. Κρατύνωμεν τὸν μετ' ἀλλήλων σύνδεσμον τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης,

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΙΓ' ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τῇ 1ῃ Νοεμβρίου ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν τῆς 13ης Συνόδου τῆς σепτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας μετέσχον 60 Ἱεράρχαι. Ἀπουσίαζον ἕνεκα ἀσθενείας οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Διονύσιος καὶ Φωκίδος κ. Ἀθανάσιος. Τὴν πρῶταν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος καὶ τὰ Σεβ. μέλη τῆς Ἱεραρχίας παρηκολούθησαν τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ Ἀθηνῶν, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παραμυθίας κ. Τίτου. Ἐἶτα ἐτελέσθη μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐκδημησάντων πρὸς Κύριον Ἀρχιερέων καὶ τῶν ὑπὲρ πίστεως ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων Κληρικῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν συνεχείᾳ σύμπασα ἡ Ἱεραρχία μετέβη εἰς τὸ Συνεδικὸν Μέγαρον, ἔνθα τὴν 10ην πρῶτην ἐγένετο ἐπίσημος τελετὴ ἐπὶ τῇ ἐναρξί τῶν ἐργασιῶν τῆς 13ης Συνόδου τῆς σепτῆς Ἱεραρχίας. Εἰς αὐτὴν

παρέστη ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κωνστ. Καραμανλῆς, ὁ Ὑπουργὸς Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Γεώργιος Βογιατζῆς, ὁ παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος Καθηγητῆς κ. Ἰωάννης Καρμίρης, ὁ Διευθυντὴς Ὁρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Καθηγητῆς κ. Β. Ἰωαννίδης, ὁ Κοσμητὼρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Π. Μπρατσιώτης, ὁ Γεν. Διευθυντὴς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Καθηγητῆς κ. Ἀ. Φυτράκης καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Νικόλαος Καρμίρης.

Ἐν ἀρχῇ ἐψάλη ἡ καθιερωμένη Ἀκολουθία ἐπὶ τῇ ἐναρξί τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος, κηρύσων τὴν ἐναρξί τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου, ἐξεφώνησε τὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος τεύχους δημοσιευόμενον

δτι «Ψυχῆς πρὸς ψυχὴν ἔνωσις ἀκριβεστέρα καὶ ἡδίων πολλῶ καὶ βελτίων».

Ἐὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς τὸν αἰῶνα. Γένοιτο, Γένοιτο.

Κύριε Πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως,
Κύριε Ὑπουργέ,

Τιμῶμεν δεόντως τὴν ἐν μέσῳ ἡμῶν παρουσίαν Ὑμῶν. Εἶναι αὕτη δι' ἡμᾶς, τοὺς ἀγωνιζομένους τὸν τίμιον ἀλλ' ἀργαλέον ἀγῶνα τῆς πίστεως καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν πολιτείας, φέρεται ἐγκαρδιώσις καὶ ἀνατολή νέων ἡμερῶν, ὧν πείραν ἐλάβομεν ἐκ τῶν σημαίωντων λόγων καὶ τῶν λιπαρῶν ὑποσχέσεων, ἃς ἐδηροστήθητε νὰ παράσχητε καὶ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐνώπιον τῆς διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐκ τῶν λόγων τούτων, ὡς εἶπομεν, ζωογονεῖται ἡ ἐλπίς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεραρχίας, ὅτι ἀνατέλλουν ἐπὶ τέλος διὰ τὴν ἐπιτόπιον ἡμῶν Ἐκκλησίαν ἐλπίδες φαιναί, ὅτι ὁ χειμὼν τῶν ἀρμοδίων ὑποχωρεῖ ἐνώπιον τῆς ἐαρινῆς ἀγῆς, καὶ ὅτι ἡ θεοφιλὴς Πολιτεία ἀποβλέπει ἤδη προσεκτικώτερον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς τὸν φορέα τῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς τῶν πολιτῶν καὶ ἐπομένως τῆς ἐθνικῆς δόξης καὶ προόδου, τῶν εὐχύμων τούτων καρπῶν τῆς τυνάσεως τοῦ κατὰ Χριστὸν φρονήματος.

Κύριε Πρόεδρε καὶ Κύριε Ὑπουργέ,

Ἐχομεν ὑπ' ὄψει τὸν ἱερὸν Νόμον, ὃν ὁ Δομήτωρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ θεῖοι Ἀπόστολοι ὡς παρακαταθήκην καὶ ὡς ὄπλον εἰρήνης καὶ προόδου ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱεραρχίαν.

«Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερχούσαις ὑποτασσέ-

σθω· οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὐσαι ἐξουσίαι ἀπὸ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν».

Ἀποτελεῖτε ἐπομένως Ὑμεῖς μετὰ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, τοῦ πρώτου Κυβερνήτου καὶ τῶν μελῶν τῆς Πολιτικῆς ἐξουσίας ἐκπροσώπους τοῦ Θεοῦ, τεταγμένους παρ' Αὐτοῦ διὰ τὴν φυλακὴν τῆς δικαιοσύνης, τῆς τάξεως καὶ τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν πολιτῶν.

Τὰ ἀγαθὰ ταῦτα εἶναι ὀρηκτῶς συνοφασμένα μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, ὅτι ἡ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἀσκηθεῖσα παρὰ τῆς Πολιτείας ὑπὸ τύπον προστασίας Αὐτῆς, ἄλλοτε μὲν τραχεῖα καὶ ἀδικος μεταχειρίσις, ἄλλοτε δὲ καὶ πίεσις, οὐδόλως συντελεῖ εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος καὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἀγαθοῦ.

Ἄλλ' ἤδη εὐελπιστοῦμεν, ὅτι ἐξάγει τὴν Ἐκκλησίαν Του ὁ Κύριος εἰς ἀναυχήν, ὅτι κατὰ τὸν Μέγαν Φῶτιον «πᾶσα σκανδάλων ῥίζα καὶ πέτρα προσκόμματα ἐκποδῶν γίνονται τῆς Ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας».

Καὶ οὕτως Ἐκκλησία καὶ Πολιτεία ἀλληλοσυγκρατούμεναι καὶ ἀλληλοβοηθούμεναι, κατὰ σκοπὸν πλέον διώκουσαι θὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν μεγάλην ἀποστολὴν τοῦ «καλῶς ποιμαίνεσθαι τὸ ὑπῆκοον». Ἄς τιμήσῃ, κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον, ἡ Πολιτεία τὴν Ἐκκλησίαν, ἵνα τιμηθῇ παρ' Αὐτῆς καὶ γίνῃ ὁ Κύριος ἀντιστήριγμα αὐτῆς.

«Ἡ χεὶρ ἡ ὑψηλὴ, ἡ ἐπὶ πάντα τὰ Ἔθνη», κατὰ τὸν Προφήτην, ἔστω τῷ Θεοπροβλήτῳ ἡμῶν Ἀνακτι καὶ τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει, ἔστω πιστὸς ὁδηγὸς καὶ χειραγωγὸς εἰς ἔργα ἀγαθὰ ὑπὲρ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν Ἐθνους καὶ εἰς δόξαν τῆς Ἁγίας Αὐτοῦ Ἐκκλησίας».

λόγον αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Ὑπουργὸς Ὀρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Γεώργιος Βογιατζῆς, εἶτα δὲ ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Καραμανλῆς. Τέλος ὁ πρῶτος τῆ τάξει Σεβ. Μητροπολίτης Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Χρυσόστομος προσεφώνησεν ἐκ μέρους τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τοὺς παρισταμένους ἐπισήμους. Οἱ λόγοι ἀπάντων τῶν ὀμιλητῶν δημοσιεύονται ἐν ταῖς πρώταις σελίδι τοῦ παρόντος τεύχους.

Μετὰ ταῦτα ἀπεχώρησαν οἱ ἐπίσημοι, ἡ δὲ Ἱεραρχία, παρισταμένου καὶ τοῦ παρὰ τῆ Ἱ. Συνόδου Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἱ. Καρμίρη, ἐνέκρινε τὸν Κανονισμόν Ἐργασιῶν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ληξάσης οὕτω τῆς Α' συνεδρίας.

Κατὰ τὴν Β' συνεδρίαν, γενομένην τὴν 3ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας ἠσχολήθη περὶ τὸ θέμα «Ἡ Παιδεία τοῦ Ἔθνους». Εἰσηγήθησαν ἐπὶ τοῦ ἐν λόγω θέματος οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Δωρόθεος, Κυθήρων κ. Μελέτιος καὶ Καστορίας κ. Δωρόθεος, ὁ δὲ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακείμ ἀνέγνωσε τὰ πορίσματα ταύτης. Ἐπηκολούθησε συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ εἶτα ἐλύθη ἡ συνεδρίασις.

Κατὰ τὴν Γ' συνεδρίαν, γενομένην τὴν 6ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Ἱεραρχία ἠσχολήθη ἐπὶ τοῦ «παλαιοημερολογιτικοῦ» ζητήματος. Εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἦτο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος. Μετὰ τὴν εἰσήγησιν ἐπηκολούθησε συζήτησις.

Κατὰ τὴν Δ' συνεδρίαν, γενομένην τὴν 7ην τοῦ αὐτοῦ μηνός, συνεχίσθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ «Παλαιοημερολογιτικοῦ», ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐν σχεδίῳ ὑποβληθεῖσας προτάσεως τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς. Εἶτα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀργολίδος κ. Χρυσόστομος εἰσηγήθη ἐπὶ τοῦ θέματος «Τὸ Βασιλεῖον Ἱεράτευμα». Ἐπακολούθησάν τε συζητήσεως, ἀπεφασίσθη ὅπως τοῦτο μελετηθῆ ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἣτις θὰ ὑποβάλλῃ τὰ πορίσματα αὐτῆς εἰς τὴν Ἱεραρχίαν διὰ τὰ περαιτέρω.

Κατὰ τὴν Ε' συνεδρίαν, γενομένην τὴν 8ην Νοεμβρίου, συνεχίσθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ «Παλαιοημερολογιτικοῦ». Ἡ ἀρμοδία Ἐπιτροπὴ ὑπέβαλε τὰς τροποποιηθείσας ἐπὶ τῆ βάσει τῶν συζητήσεων προτάσεις, αἵτινες καὶ ἐνεκρίθησαν.

Τὴν 9ην Νοεμβρίου ἡ Σεπτῆ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρηκολούθησε τὴν ὑπὸ τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου τελεσθεῖσαν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τῶν Ἀνακτόρων, πα-

ρουσία τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α.Β.Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Εἰρήνης. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐδεξιώθη ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας.

Κατὰ τὴν ΣΤ' συνεδρίαν, γενομένην τὴν 10ην Νοεμβρίου, ἐξητάσθη τὸ θέμα «Ἐφημεριακῆς Κλήρος». Κατ' αὐτὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος εἰσηγήθη ἐπὶ τῶν θεμάτων «Μισθοδοσία τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου» καὶ «Ἐνοριακῆ Εἰσφορά».

Κατὰ τὴν Ζ' Συνεδρίαν, γενομένην τῆ 13 Νοεμβρίου, ἡ Σεπτῆ Ἱεραρχία ἠσχολήθη καὶ πάλιν περὶ τὸ ἐφημεριακὸν πρόβλημα καὶ συγκεκριμένως περὶ τὰ ζητήματα τῆς «Μισθοδοσίας τοῦ Ἐνοριακοῦ Κλήρου» καὶ τῆς «Ἐνοριακῆς Εἰσφορᾶς». Μετὰ σχετικὴν ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων εἰσηγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰακώβου ἐγένετο συζήτησις ἐπ' αὐτῶν.

Μετὰ ταῦτα, ἐπὶ τῆ μνήμῃ τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, προστάτου ἀγίου τοῦ «Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ συγκροτοῦντες τὴν Σ. Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σεβ. Μητροπολίται παρεκάθησαν εἰς τὴν κοινὴν φοιτητικὴν τράπεζαν τοῦ Οἰκτροφείου τούτου. Πλείονα σχετικῶς γράφονται ἐν τῇ στήλῃ τοῦ Χρονικοῦ τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας».

Κατὰ τὴν Η' Συνεδρίαν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, γενομένην τῆ 14ῃ τρέχοντος, οἱ Σεβ. Σύνοδοι ἠσχολήθησαν περὶ τὰ θέματα τῆς «μορφώσεως τοῦ Ἱ. Κλήρου» καὶ τῆς «ψήφου τῶν κληρικῶν». Εἰσηγητὴς ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου θέματος ὑπῆρξεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Γερμανός, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σύρου, Τήνου κ.λ. κ. Φιλάρετος.

Ο "ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,"

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1959 ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ: Περιέχει, ἐκτὸς τῆς συνήθους ἡμερολογιακῆς ὕλης, τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, γνώμας κορυφαίων ξένων ἐπιστημόνων καὶ κληρικῶν περὶ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, καὶ ἀναίρεσιν τῶν διδασκομένων ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐν Ἑλλάδι ἀντορθόδοξων προπαγανδῶν. Τὸ πλαισίον του κοσμεῖται δι' ὠραιότατης βυζαντινῆς εἰκόνος τοῦ «Στύλου τῆς Ὁρθοδοξίας» Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου.

ΤΙΜΑΤΑΙ (μετὰ τοῦ πλαισίου) ΔΡΧ. 10.

Εἰς ὁμαδικὰς παραγγελίας Ἐνοριῶν παρέχεται ἐκπτώσις 20%

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

πρὸς ὅλας τὰς Ἑλληνορθόδοξους Ἐκκλησίας ὅλου τοῦ κόσμου

«Κύριε θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν»

Αὗται δὲν εἶναι παρὰ αἱ ὀλίγαι λέξεις, ποὺ ἔφεραν τοὺς Ἕλληνας εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν λυτρωτὴν, τὸν Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ὅταν ἀνυπόμονοι ἤλθον πρὸς τὸν Ἀπόστολόν του Φίλιππον λέγοντες εἰς αὐτὸν ταπεινά: «Κύριε θέλομεν νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν».

Αἱ λέξεις αὗται ἀντιστοιχοῦν καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Ἀφρικῆς, οἱ ὅποιοι ἀγωνιζόμεθα, μὲ εἰλικρινεῖαν καὶ μὲ πίστιν, ζητοῦντες νὰ ἴδωμεν τὸν λυτρωτὴν τῆς ἀνθρωπότητος, τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Ναζωραῖον. Τώρα, ὄχι μόνον ὅλοι οἱ ἰθαγενεῖς τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρῳ τῆς Ἀφρικῆς γενικὰ, ἐπιθυμοῦν ὀλοφύχως νὰ ἴδωσι τὸν Ἰησοῦν διὰ μέσον τῆς ἀληθοῦς πίστεως καὶ τοῦ ἀληθοῦς φωτός, τῆς μόνης πραγματικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀποστόλων καὶ ὄλων τῶν Ἁγίων Πατέρων, τῆς Ἐκκλησίας τῶν 7 Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς Ἐκκλησίας τέλος τῆς πραγματικῆς πίστεως, «τῆς Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας» ἐν γένει.

Ἡμεῖς τώρα, μὲ ταπεινοφροσύνην καὶ διακαῆ πόθον, ζητοῦμεν ὅπως περιλάβητε ἡμᾶς εἰς τοὺς κόλπους σας, ἵνα ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν τὸν Παρηγορητὴν. Θὰ πράξητε τοῦτο, ὡς καὶ ὁ Φίλιππος; Οἱ πατέρες σας καθὼς καὶ οἱ προπάτορές σας διὰ μέσον τῶν αἰώνων ἔπραξαν τοῦτο. Τώρα, ἀναπόφευκτα, ἔφθασεν ἡ σειρά σας νὰ ἀναλάβητε μὲ ζῆλον τὴν θείαν εὐθύνην τῆς Οἰκονομικῆς Βοηθείας. Εἶναι ἡ σειρά σας τώρα, νὰ τροποποιήσετε καὶ νὰ καλλωπίσετε τὴν Οὐγκάντα καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ἀφρικὴν, ἀκόμα δὲ καὶ ὀλοκλήρῳ τὴν Ἀφρικανικὴν Ἠπειρον, διὰ τῆς πατροπαραδότου γενναιοδωρίας σας καὶ τοῦ πνεύματος τῆς πραγματικῆς ἀγάπης πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Θερμὰ παρακαλοῦμεν, βοηθήσατε ἡμᾶς τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Ἀφρικῆς, νὰ ἴδωμεν τὸν Ἰησοῦν τὸν Ἀντρωτὴν. Ὁρίμασε πλέον ἡ ὥρα διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ περιλάμπρου ναοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀφρικὴν. Παρακαλοῦμεν ὀλόκαρδα βοηθήσατε ἡμᾶς, ὅπως τὸ πράξωμεν.

Ἡμεῖς οἱ Ἀφρικανοὶ ἰθαγενεῖς τῆς Οὐγκάντας, εἰς τὴν καρδίαν τῆς Ἀφρικῆς, πιστεύομεν ὅτι διὰ συμφωνίας θὰ πράξετε τοῦτο. Πιστεύομεν ἀκραδάντως εἰς σᾶς, διότι γνωρίζομεν τὸ τολμηρὸν ἀθάνατον καὶ γενναῖον πνεῦμά σας.

Τὸ πνεῦμα τῆς γενναιότητος, τῆς δράσεως, τῆς ἀποφασιστικότητος καὶ τοῦ κάλλους, τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐλευθερίαν, τὸ πατριον πνεῦμα τῆς αὐταπαρνήσεως, τὸ ἀκαταμάχητον πνεῦμα, ποὺ ἦτο πάντοτε περιλάμπρον κτῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εἰς κάθε περίοδον τῶν μακρῶν καὶ λαμπρῶν προόδων τοῦ ἀνθρώπινου γένους πρὸς τὸν πολιτισμὸν, ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ὁ λαός σας, ἐπαιξε πρωτεύοντα καὶ ἔνδοξον ρόλον ἐπὶ παραδείγματι: ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Περικλῆς, ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Σόλων, ὁ Θεμιστοκλῆς, ὁ Ἐπαμεινώνδας, ὁ Δημοσθένης, ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Ἀρχίλοχος, ὁ Τυρταῖος, καὶ τώρα τελευταίως ὁ Βλάχος, ὁ ἀρχιμανδρῆτης Ν. Σαρίκας, ὁ Ν. Γεωργιάδης, ὁ Β. Γεωργιάδης καὶ τόσοι ἄλλοι. Πλήθος καὶ ἀνεξακριβώτου ἀξίας καὶ κάλλους εἶναι τὰ μεγαλοπρεπῆ ἔργα των. Τὰ ἀθάνατα ἔργα των θὰ ἀναγινώσκωνται ἀδιαλείπτως διὰ μέσον τῶν αἰώνων ἀπὸ ἑκατομμύρια ἀνθρώπων καὶ θὰ ἐκπέμπουν τὰς φωτεινάς των ἀκτίνας πρὸς ὅλα τὰ Ἔθνη, ἀνὰ κάθε περίοδον τῆς ἀνθρωπότητος.

Βασίζονται τώρα, οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἔχουν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὅτι καὶ σεῖς, μὲ τὸ αὐτὸ πατριον πνεῦμα, θὰ κάμετε τὴν ζωὴν σας σύμβολον καὶ θὰ ἀφίσετε ὀπίσω σας ἀνεξίτηλα καὶ θεῖα διὰ μέσον τῶν αἰώνων ἔχνη. Ὅταν τὸ ἀποφασίσετε, ἀσφαλῶς δύνασθε νὰ τὸ πράξητε.

Οἱ ἐν τῇ Οὐγκάντα καὶ Ἀνατολικῇ Ἀφρικῇ Ἀφρικανοὶ ἰθαγενεῖς εἶναι ἀνυπόμονοι νὰ δοξάσουν τὸν Παντοδύναμον καὶ Πανταχοῦ Παρόντα Θεόν, εἰς τοιαύτας λαμπρὰς Ἐκκλησίας, ὅπως ἀκριβῶς εἶναι καὶ αἱ ἰδικαί σας.

Ὅτω μὲ ἐλπίδας εἰς σᾶς, πιστεύομεν ὅτι ὁ Παντογνώστης Θεὸς θὰ εὐλογήσῃ τὴν εἰλικρινῆ πρὸς ὑμᾶς ἔκκλησιν διὰ τὴν Οἰκονομικὴν Βοήθειαν, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι καὶ ὀθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, καὶ θὰ ἴδετε ὅλοι τὸ τί δύνασθε νὰ πράξετε διὰ τοὺς πιστοὺς τῆς Ἀφρικανικῆς Ἑλληνορθόδοξου Ἐκκλησίας.

Εἴθε τὸ ἀθάνατον πνεῦμά σας νὰ εἶναι παντοῦ καὶ πάντοτε ὁ ἄξιος ὑπερασπιστὴς τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλευθερίας. Ἀπόδος αὐτοῖς, ὦ Θεέ, ἀναλόγως τῶν ἔργων των καὶ τῶν πράξεων των.

ΡΟΥΒΗΝ ΜΟΥΚΑΣΑ ΣΠΑΡΤΑΣ

Γενικὸς πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος τῆς Οὐγκάντας, Κέννας καὶ Ταγκανίκας καὶ ὄλης τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΟΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΣΙ *

Α'

Υπάρχει εἰς πνευματικὸς τομεὺς γνωστὸς ὡς τοιοῦτος, ἀφ' ἧς ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Κυρίου οἱ βαρυσήμαντοι ἐκεῖνοι λόγοι «Ἐν φυλακῇ ἡμῶν καὶ ἤλθετε πρὸς με» (Ματθ. κε' 36) καὶ τοῦ δούλου του Ἀποστόλου «Μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι» (Ἐβρ. ιγ' 3).

Ὁ τομεὺς οὗτος εἶναι αἱ Φυλακαί, εἶναι οἱ κρατούμενοι. Πολλοὶ ὀλίγοι τὸν γνωρίζουν. (δὲν ἐννοῶ ὡς φιλοξενηθέντες, ὅπερ ἀπεύχομαι) ὡς ἐπισκέπται κατὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου πρὸς πνευματικὴν ὠφέλειαν, ἠθικὴν ἐνίσχυσιν καὶ ὑλικὴν ἀνακούφισιν τῶν ἐν αὐταῖς.

Καὶ ὅμως ἀξίζει περισσοτέρας στοργῆς ὁ κρατούμενος, ἀφοῦ πρόκειται περὶ (ἀξίας), ὅποιον ἔχει πᾶσα «ψυχὴ», ὑπὲρ ἧς Χριστὸς ἀπέθανε. Τὸ παράδειγμα ἄλλωστε τοῦ Κυρίου, ὅστις τόσον ἠγάπησε «τοὺς κακῶς ἔχοντας» (Ματθ. θ' 12) καὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐκάλει πρὸς μετάνοιαν, προβάλλει πρὸς μίμησιν ὑπὸ τῶν εἰς τὸ θεῖον ἔργον τεταγμένων δούλων του καὶ παντὸς χριστιανοῦ.

Εὐλογον λοιπὸν καὶ δίκαιον ν' ἀκουσθῇ καὶ μία φωνὴ προβάλλουσα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰς φυλακάς, μετὰ τὴν πεποιθήσιν ὅτι θὰ τύχη αὕτη τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ κατανοήσεως.

Θὰ μοὶ συγχωρηθῇ ἡ πράξις μου αὕτη, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι, ὑπὲρ τὴν εἰκοσαετίαν ἐν ταῖς Φυλακαῖς ἐμοῦ ἐργαζομένου, θὰ ὑπάρχη θέμα, ἀπαύγασμα τῆς μακρᾶς πείρας, καὶ τὸ ὅποῖον, καθ' ἃ ταπεινῶς φρονῶ, ἀνακοινοῦμενον, θὰ διαφωτίσῃ καὶ θὰ ὠθήσῃ πρὸς ἀγαθοπραξίαν. Τὰς ἐν λόγῳ σκέψεις μου εἰσηγήθητι γραπτῶς εἰς τὸ κατὰ τὸ 1957 συγκληθὲν Συνέδριον Ἱεροκρητύκων, τὸ ὅποῖον καὶ εὐχόμεθα, ὅπως ἀποτελέσῃ τὴν ἀπαρχὴν καὶ ἄλλων τοιούτων, δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν δὲν ἠτύχησαμεν νὰ ἴδωμεν ἄλλο τοιοῦτο, τοῦ τελευταίου, τὸ ὅποῖον θὰ ἐγίνετο πρὸ 20ετίας, καὶ εἰς ὃ εἶχον κληθῆ δι' εἰσηγήσιν περὶ φυλακῶν, ματαιωθέντος.

Καὶ ὅμως, ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἶπω, εἶναι ἀνάγκη ἢ σύγκλησις ἐκάστοτε συνεδρίου, ἵνα οἱ Συνεδροὶ ἀνταλλάσσουν σκέψεις περὶ τοῦ κοινῆς ἔργου των, ἐξετάζωσι τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν ὑπὸ τὰς ὄψεις τοῦ κοινωνικοῦ βίου, τὰς τάσεις, τὰς συνηθείας, τὴν ἠθικὴν, τὰ ἐλαττώματα, ἅτινα ἐπικρατοῦσιν ἐν τῇ περιᾶ αὐτοῦς κοινωνία, τὰς οἰκογενειακὰς σχέσεις, τὸ πνεῦμα τῆς παρεχόμενης ἐκπαιδεύσεως, τὰς τάσεις τῆς συγχρόνου φιλολογίας, τὸ πνεῦμα τῆς δημιουργίας, τὰς ἐπικρατούσας ἐν τῇ κοινωνίᾳ φιλοσοφικὰς γνώσεις, τὸν ἀριστον τρόπον τῆς καταπολεμήσεως τῶν φιλοσοφημάτων, τὸ ἐπαρκὲς ἢ μὴ τῆς παρεχόμενης θρησκευτικῆς τροφῆς, τοὺς τρόπους καὶ τὰς μεθόδους τῆς ἐργασίας ἄλλων θρη-

σκευτικῶν σωματείων καὶ Ἐκκλησιῶν ἢ ὁμοδόξων ἢ ξένων, τί τὸ ἐν αὐτοῖς καλὸν καὶ εἰσακτέον εἰς τὰ ἡμέτερα, καὶ τί τὸ φευκτέον, τίνα θέματα καὶ ζητήματα εἶναι ὠφέλιμα καὶ πρέπον νὰ ἐξετάζωνται ἀπὸ ἀμβωνος καὶ τίνα κατ' ἴδιαν, τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀπόδοσιν τῶν κατηχητικῶν σχολείων καὶ κηρυγμάτων, τὸ ποσοστὸν τῶν ἐν τῇ ἐνορίᾳ πιστῶν καὶ ζηλωτῶν Χριστιανῶν καὶ μάλιστα, εἰ δυνατόν, βάσει στατιστικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν καθρέπτην τῆς συντονισμένης ἐργασίας καὶ τῶν καρπῶν ταύτης. Ἀσφαλῶς καὶ τῶν θεμάτων τούτων ἡ μελέτη, διαφωτιστικὴ οὖσα, θέλει γίνεαι πρόξενος ὠφελείας τοῦ Ἱεροκρητύκου καὶ τοῦ ποιμένου, ὅστις θέλει βλέπει τὰς ἐλλείψεις του καὶ συμπληρῶναι τὰς γνώσεις του καὶ ἐνισχύεται οὕτω εἰς τὸ ὑψηλὸν ἔργον του.

Α' Τὸ πρόβλημα τῶν Φυλακῶν.

Υφίσταται πρόβλημα Φυλακῶν καὶ Ἀναμορφωτικῶν Καταστημάτων, τὸ ὅποῖον ἀπαιτεῖ τὴν προσήκουσαν λύσιν του, ἂν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ κάτωθι ἀριθμοὶ:

Εἰς τὰς φυλακάς ὑπάρχει πάντοτε μέγας ἀριθμὸς κρατουμένων, ὅστις κυμαίνεται μετὰ τῶν 6000-7000. Καὶ συγκεκριμένως, διὰ νὰ ἀναφερθῶ εἰς τὸ πρόσφατον παρελθὸν καὶ ἐνὸς ἔτους στατιστικὴν, ὡς χαρακτηριστικὴν καὶ τῶν ἄλλων ἐτῶν:

Ἡ δύναμις τῆς 1-12-1956 τῶν κρατουμένων ὄλων τῶν φυλακῶν τοῦ Κράτους (ἀνερχομένων εἰς 71) εἶναι 7898. Ἐκ τούτων εἶναι: ἄνδρες 7124, γυναῖκες 445 καὶ ἀνήλικες 329. Κατὰ κατηγορίας ἔχουσι: εἰς θάνατον 26, εἰς ἰσόβια 1895, εἰς κατωτέρας ποινὰς 3115, εἰς φυλάκισιν 2087, ὑποδίκους 532 καὶ διὰ χρέη 218 ὡς καὶ ἀρθρ. 72 Π.Κ. 25.

Κατὰ τὸ 1955 εἰσῆλθον εἰς τὰς Φυλακάς γενικῶς κρατούμενοι 29632 καὶ ἐξῆλθον 29149. Οἱ μέχρι δὲ τῆς 30 Σεπτεμβρίου τοῦ 1956 εἰσελθόντες εἶναι 18427 οἱ δὲ ἐξελθόντες 18710.

Οἱ εἰς τὰ Ἀναμορφωτικὰ Σχολεῖα τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης φοιτῶντες εἶναι εἰς μὲν τῶν ἀρρένων 432 εἰς δὲ τῶν θηλέων 161. Εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται κατ' ἔτος περὶ τοὺς 150 περίπου.

Πρόκειται λοιπὸν περὶ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐγκλεισμένων εἰς τὰς Φυλακάς μιᾶς μικρᾶς κοινωνίας ἀνθρώπων, χρηζούσης στοργικῆς μεταχειρίσεως ἀλλὰ καὶ δεκτικωτέρας πνευματικῆς καλλιέργειας, ἣν εὐνοοῦν αἱ ἰδιάζουσαι ψυχολογικαὶ συνθήκαι ὡς καὶ τὸ ἀδίκημα, ἢ ποινὴ, ἢ μόνωσις, ἢ ἐγκάθειρξις, τὸ κελλίον, πρὸς μίαν τελειωτικὴν συντριβὴν καὶ μετάνοιαν, ψυχικὴν ἀνούφωσιν καὶ πνευματικὸν καταρτισμὸν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἐκτὸς τῶν Φυλακῶν, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι ἀσυνήθης ὁ ἐπάρατος Φαρισαϊκὸς ἐγωϊσμός, ὅστις ἀποτελεῖ μέγα ἐμπόδιον πρὸς ἀφύπνισιν καὶ πρόδον πνευματικὴν, κλείων τὴν καρδίαν μετὰ τὴν πλάνην τοῦ δικαίου καὶ τὴν αὐταπάτην

* Ἴδε σχετικὰ 3 ἄρθρα μου εἰς «Ἐκκλησίαν», μ. Ὀκτωβρίου 1947.

τῆς αὐτοδικαιώσεως, ἐκεῖ ὅπου λείπουν τὰ προσόντα αὐτά.

Μία ἀναδρομὴ εἰς τὸ παρελθὸν διὰ νὰ ἴδωμεν τὸ ἐν ταῖς Φυλακαῖς ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει σημασίαν, καὶ μάλιστα ἐὰν τοῦτο συστηματικῶς διεξήχθη καὶ ἀπέδωσε σωφρονιστικῶς, καὶ τὸ ὅποιον, ὡς τοιοῦτο, δέον νὰ γνωστοποιηθῇ πρὸς τὸν σκοπὸν, ἵνα προωθηθῇ ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων ἢ καὶ νὰ συνεχισθῇ ὑπὸ τῶν ἐπιγενεστέρων ἀρμοδίων.

Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν νὰ ὁμιλήσουν καλύτερα οἱ ἀριθμοί: Ἀναφέρομαι εἰς τὸ πρόσφατον παρελθὸν ὡς τὸ κρίσιμότερον διὰ τὰς φυλακὰς καὶ διότι λόγῳ τῆς ἀσθενείας ἀπέχῃ ἀπὸ τινος τῶν καθηκόντων μου. Ἀναφέρω στατιστικὴν τοῦ 1952, καὶ ταύτην διότι μᾶς παρέχει τὴν εἰκόνα τῆς συντελεσθείσης ἐργασίας καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη. Λέγομεν λοιπὸν ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1-7-1951 ἕως 1-6-1952 (τῷ 1951 ἦσαν 18957 κρατούμενοι) ἐπραγματοποιήθησαν εἰς ἑκατὸς τὰς Φυλακὰς τοῦ κράτους καὶ τὰ Ἀναμορφωτικά Σχολεῖα:

α) 2897 θεῖαι λειτουργίαι,
β) 5818 ἐξομολογήσεις,
γ) 5621 ἐκοινωνήσαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων,
δ) 3063 ἡθικοθησκευτικαὶ ὁμιλίαι καὶ κηρύγματα, τὰ ὅποια ἐγένοντο ὑπὸ μὲν Ἱερέων 1444, ὑπὸ εὐσεβοῦντος προσωπικοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ πνευματικὴ συμβολὴ περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸ Σωφρονιστικὸν Σῶμα 503, ὑπὸ ἰδιωτῶν Θεολόγων καὶ μὴ 854 καὶ ὑπὸ ἀναγεννηθέντων κρατουμένων 657.—

Ἐπίσης ἐδιδάχθησαν 4138 μαθήματα ἡθικοθησκευτικά, ὑπὸ μὲν ἱερέων 828, ὑπὸ προσωπικοῦ 853, ὑπὸ ἰδιωτῶν 444, καὶ ὑπὸ ἀναγεννηθέντων κρατουμένων 2013. Τὰ ἐν λόγῳ μαθήματα ἐδιδάχθησαν εἰς τοὺς ἐν ταῖς Φυλακαῖς ὀργανωθέντας ἀπὸ τοῦ 1947 Χριστιανικοὺς ἢ Ὀμίλους ἢ κύκλους Γραφῆς, εἰς οὓς παρηκολούθησαν μαθήματα κρατούμενοι, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνήρχετο τὴν α' τριμηνίαν εἰς 3870, τὴν β' τριμηνίαν 2980, τὴν γ' 2937 καὶ τὴν δ' 2932.

Ἀπελύθησαν 2419 κρατούμενοι μαθηταὶ τῶν Χριστιανικῶν Ὀμίλων, ὧν τὰ ὄνόματα ἐγνωστοποιήθησαν εἰς τὰς οἰκείας Μητροπόλεις, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὁποίων ὑπάγονται, καὶ ἵνα, ὡς ἐν τῇ σχετικῇ πρὸς τὴν Σὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀναφορᾷ ἡμῶν ἐκθέτομεν, «περιλάβῃ καὶ τούτους, ἀπολυθέντας, ὑπὸ τὴν στοργὴν τῶν πρὸς πνευματικὴν χειραγωγίαν διὰ τὴν περαιτέρω πρόοδον καὶ στερέωσιν καὶ τόνωσιν, καθ' ὃ ζῶντας εἰς περιβάλλον κοσμικὸν καὶ ψυχοφθόρον.

Β' Τὸ σύστημα

Τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ἐπιτεύγματα δὲν στεροῦνται σημασίας καὶ δὴ ὡς ἐκ τοῦ ἐφαρμοσθέντος συστήματος συνισταμένου ὄχι τόσον εἰς τὴν τακτικὴν τέλεσιν τῶν θεῶν λειτουργιῶν ἢ καὶ κηρυγμάτων καὶ ὁμιλιῶν, ἅτινα εἶναι καὶ μικρὰς ὥρας πνευματικὴ ἀπασχόλησις, ἀλλὰ καὶ προϋποθέτουν δεκτικὰς καρδίας, ὅσον εἰς τὴν διδασκαλίαν μαθημάτων μετὰ βᾶσιν τὴν Γραφὴν καὶ δὴ τὴν Καινὴν Διαθήκην, (5905 Γραφαὶ καὶ Καινὰ Διαθήκην διανεμήθησαν τὸ ἐν λόγῳ ἔτος), ὡς καὶ τὴν καθ' ἰδίαν κατήχησιν κατὰ τὴν ἐξομολόγησιν, ἥτις εὐρίσκει πρόσφορον ἔδαφος εἰς τὴν

συντετριμμένην ὡς ἐκ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ποινῆς καρδίαν τοῦ κρατουμένου.

Πρὸς τοῦτο τηροῦνται δύο ἔντυπα μεγάλα βιβλία, τὸ μὲν διὰ τὴν καταχώρησιν ὅλης τῆς συντελουμένης κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐργασίας, τὸ δὲ ὡς μαθητολόγιον, ἐν ᾧ ἐγγράφονται οἱ μαθηταὶ οἱ παρακολουθοῦντες τὰ μαθήματα μετὰ τὰς μεταβολὰς, χρόνον φοιτήσεως, ἐπίδοσιν κλπ. Ἐκ τῶν βιβλίων τούτων συντάσσονται ὑπὸ τῶν κ. Διευθυντῶν τῶν Φυλακῶν αἱ τριμηνιαῖαι ἐκθέσεις, ἐξ ὧν ἡ καθ' ἡμᾶς Ὑπηρεσία συντάσσει τὴν συνολικὴν ὅλων τῶν φυλακῶν καὶ Ἀναμορφωτικῶν Καταστημάτων, ὑποβαλλομένην εἰς τε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Ὡς πρὸς τοὺς ὀργανωθέντας Ὀμίλους ἔχω νὰ εἴπω τοῦτο. Ἡ συγκρότησις τούτων κατέστη ἐπιβεβλημένη κατόπιν τῆς δημιουργηθείσης μετακατοχικῆς ἐν φυλακαῖς κρίσιμου καταστάσεως ὡς ἐκ τοῦ ποικίλου ἐμφύχου ὑλικοῦ, δεδομένου ὅτι ἡ κατοχὴ, καθ' ἣν εὗρε πρόσφορον ἔδαφος ὁ ἐχθρὸς, ἐσπειρε ζιζάνια, ἐξέθρεψε νοσηρὰς ὑπάρξεις, διέφθειρε συνειδήσεις καὶ ἐπέφερε εἰς τὰς φυλακὰς ἀναστάτῳσιν μεγάλην. Διὰ νὰ ἔχωμεν μίαν ἰδέαν τῆς τραγικότητος τῆς τότε καταστάσεως ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐνῶ τὸ 1942 εἴχομεν ἐν ταῖς φυλακαῖς 8825 κρατούμενους, τῷ 1949 ἀνῆλθον οὗτοι εἰς 27.415.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἐδημιούργησε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξευρεθῇ τρόπος καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ σύστημα ἐργασίας, ὥστε νὰ παρασχεθῇ εἰς τοὺς ἐν Φυλακαῖς ἡ εὐκαιρία τοῦ διαχωρισμοῦ, ὥστε ἄλλοι μὲν νὰ ἐκδηλωθοῦν καὶ νὰ λάβουν τὴν θέσιν τοῦ ἐν μετανοίᾳ καὶ πίστει, οἱ ἀσθενέστεροι νὰ παραδειγματισθοῦν ἐκ τοῦ ἀποτελεσθέντος ἐκ τῶν πρώτων πυρῆνος, καὶ οἱ τοῦ Ὀμίλου, ὡς θερμότεροι ἐν τῇ ἐκδηλώσει τοῦ θρησκευτικοῦ φρονήματος, νὰ προωθηθῶσιν, καταρτιζόμενοι καὶ θερμαινόμενοι εἰς τὴν πίστιν, ἵνα ἀποβοῦν ἢ μικρὰ ζύμη διὰ τὸ ὅλον φύραμα.

Καὶ ἀπέτελεσαν μὲν τὴν ζύμην μετανοήσαντες ποινικοὶ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν δοσιλόγων τοιοῦτοι, οὐκ ὀλίγοι ὅμως καὶ οἱ τῶν ἀριστερῶν φρονημάτων, οἵτινες μετενόησαν καὶ ἐνεγράφησαν εἰς τοὺς ὀμίλους, πολλοὶ τῶν ὁποίων μάλιστα καταρτισθέντες ἀνεδείχθησαν καὶ στελέχη εἰς τὴν πνευματικὴν ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐργασίαν. Ἐνεκα λοιπὸν τῆς ἐξόχως κρίσιμου ταύτης καταστάσεως τῶν φυλακῶν, ὀργανώθησαν ἀπὸ τοῦ 1947 οἱ Χριστιανικοὶ Ὀμίλοι. Ἐκθέσεις, ἀναφοραὶ, ἐγκύκλιοι, διαταγαὶ ἐπεξηγηματικαί, μαθήματα πολυγραφημένα, πίνακες, τετράδια, μολύβια, πάγκοι (διότι τὰ θρανία ἀπῆλθον δαπάνας), πάντα ταῦτα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν. Ἐπίσης Ὑπουργεῖα Δικαιοσύνης καὶ Παιδείας, Ἱερὰ Σύνοδος καὶ Μητροπόλεις καὶ Διευθύνται Φυλακῶν, Κληρικοί, Ἐκπαιδευτικοί, λόγιοι, ὅλοι ἐκινήθησαν πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος, τὸ ὅποιον, καθ' ὅσον ἐπεσεκέφθημεν, σὺν Θεῷ ἀπάσας σχεδὸν τὰς φυλακὰς τοῦ Κράτους, ἐδιδάξαμεν καὶ ὑποδειγματικῶς τὸ σύστημα, καὶ μετὰ συνάντησιν μετὰ τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν Ἀρχῶν ἐπεστρατεύθησαν οἱ μέλλοντες νὰ διδάξουν. (Συνεχίζεται)

Ἄρχιμ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ
Θρησκευτικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῶν Φυλακῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Εἴμεθα βέβαιοι.

Ὁ εἰς ἄλλας σελίδας τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευόμενος λόγος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου, κατὰ τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίαν τῆς Συνόδου τῆς Σεπτιῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πληροὶ πραγματικῆς χαρᾶς τὰς ψυχὰς πάντων τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων.

Ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου συνάγεται, πλείστα ἤδη ἔχουν συντελεσθῆ πρὸς ἀνύψωσιν τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην καθοδήγησιν καὶ διὰ τῶν συνεχῶν προσπαθειῶν τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, καὶ πολλὰ ἄλλα εὐρίσκονται ἐν τῷ γίγνεσθαι, μεταβαλλομένων τῶν εὐγενῶν δραματισμῶν αὐτοῦ εἰς πραγματικότητα.

Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι πάντες οἱ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι, ἡρωμένοι ὡς εἰς ἄνθρωπος, θὰ συνεργασθοῦν πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν ἐπιτευχθέντων καὶ πρὸς περαιτέρω προώθησιν τῆς ἀνακαινιστικῆς αὐτῆς ἐργασίας, ἵνα ἀπ' ἐνὸς καταπαύσων αἱ διάφοροι — ἐκ καλῆς ἢ κακῆς προθέσεως — μεμφιμοιρίαι ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπ' ἐτέρου ἢ Ἑλληνικῆ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία λάμψη πάλιν, ἐν πάσῃ αὐτῆς τῇ δόξῃ καὶ τῷ μεγαλείῳ, ὅπως κατὰ τὸ ἔνδοξον παρελθόν της.

Ἐνίσχυσις τῆς βεβαιότητος.

Ἡ εἰς τὴν προηγουμένην παρατήρησιν ἐκφρασθεῖσα βεβαιότης περὶ τοῦ καλύτερου μέλλοντος τῆς Ἐκκλησίας μας ἐνισχύεται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι, ὡς ἀναφέρομεν σχετικῶς εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους, κατὰ τὴν ἐναρκτήριον συνεδρίαν τῆς Συνόδου τῆς Σεπτιῆς Ἱεραρχίας, παρέστη καὶ ὡμίλησεν οὐ μόνον ὁ Ὑπουργὸς Θεησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆς, διαβεβαιώσας τοὺς Σεβασμιωτάτους Συνέδρους, ὅτι ἡ Ἐκκλησία θὰ τύχη τῆς δεούσης ἐνισχύσεως ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Καραμανλῆς, ὅστις ἐτόνισεν, ὅτι τὸ Κράτος εἶναι πρόθυμον, ὅπως ὑποβοηθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, ἵνα αὐτὴ ἐπιτύχῃ τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῆς προορισμοῦ καὶ ἐργασθῆ διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνόρθωσιν τοῦ Ἔθνους καὶ τὴν ἀπόκρουσιν τῶν ὀλιστικῶν ῥευμάτων τῆς ἐποχῆς.

Τὸ γεγονός τῆς αὐτοπροσώπου ταύτης παρουσίας τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς συνεδρίαν τῆς Σεπτιῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας δημιουργεῖ τῷ ὄντι σταθμὸν εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ εἶναι ἀρίστη πιστοποίησις τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ Πολιτεία κατανοεῖ πλήρως, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τὴν ζωτικὴν δύναμιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τὸν κατ' ἐξοχὴν Ἐθνοποιὸν παράγοντα, καὶ ἐπομένως μόνον, ὅταν ἡ Ἐκκλησία εὐρίσκειται εἰς ἀνθήσιν καὶ ἀκμῆν, θὰ ἔχῃ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ζωτικότητα καὶ θὰ προοδεύῃ πνευματικῶς καὶ πολιτιστικῶς.

Τὸ ζήτημα τῆς Παιδείας.

Τὸ ὅτι ἐν τῶν θεμάτων, ἅτινα συνεζητήθησαν κατὰ τὰς συνεδρίας τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ὑπῆρξε καὶ τὸ θέμα τῆς Παιδείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἀποτελεῖ λίαν εὐχάριστον γεγονός. Διότι δὲν ὑπάρχον ἀρμοδιώτερα, ὡς ἐκ τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν πρόσωπα, ἵνα ἐξετάσουν τὸ τόσο σνζητούμενον ἐσχάτως πρόβλημα τῆς Παιδείας, ἀπὸ τοῦς κατ' ἐξοχὴν πνευματικὸς ἡγέτας τοῦ Ἔθνους μας, οἳ εἶναι οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς.

Ἐὰν μάλιστα ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἀληθῆς μόρφωσις τοῦ Ἑλληνόπαιδος σημαίνει τὴν ὑπ' αὐτοῦ οἰκειώσιν τῶν μορφωτικῶν ἀγαθῶν, ἅτινα ἀπεκρυστάλλωσε καὶ ἐβίωσε διὰ τῶν αἰώνων ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, τελοῦσα ὑπὸ τὴν γονιμοτάτην καὶ ἀνακαινιστικὴν ἐπίδρασιν τοῦ Ὁρθοδόξου πνεύματος, καθίσταται κατανοητὸν, ὅτι ἀληθῆς παιδεία ἄνευ σαφοῦς καὶ ὁλοκληρωτικοῦ προσανατολισμοῦ πρὸς τὰ ὀρθόδοξα μορφωτικὰ ἰδεώδη οὐδόπως δύναται νὰ νοηθῆ.

Ὡς ἐτόνισεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου κ. Εἰρηναῖος ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας, «ἡ χώρα μας, μὲ τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν της παράδοσιν, χαράσσει γλαφυρὴν ἀναδημιουργίαν, καὶ ἀνακαινίσεως τῆς ζωῆς, λυτρώσεως καὶ αὐτῆς τῆς στεναζούσης φύσεως, καὶ θεώσεως αὐτῆς καὶ ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους» καὶ οὕτω ἀποβαίνει τὸ ἐκπολιτιστικὸν φῶς ὅλου τοῦ Κόσμου. Τοιοῦτον πνεύματος φορεὺς εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία μας. Καὶ αὐτὸ τὸ πνεῦμα συνιστᾷ ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Θεησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ τοὺς ἐκπαιδευτικὸς Λειτουργοὺς νὰ μὴ παραβλέπουν κατὰ τὴν ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον καὶ τεχνικώτερον σύνταξιν τῶν προγραμμάτων τῶν Σχολῶν πάσης τάξεως, διὰ νὰ δύναται νὰ σταδιοδρομῆ ἐνδόξως τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν Ἔθνος».

Ὁ νέος Πάπας.

Εἶναι δεδικαιολογημένον τὸ ζῶηρον ἐνδιαφέρον, μεθ' οὗ σύμπασα ἡ οἰκουμένη παρηκολούθησε τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Πάπα Ἰωάννου ΚΓ'. Διότι ὁ Πάπας, ἔνεκα τῆς ὑπὸ τῶν Ῥωμαιοκαθολικῶν ἀποδομομένης εἰς αὐτὸν ὑψίστης ἀθθεντίας καὶ ἐξάρσεως αὐτοῦ — κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐκκλησιαστικὸν πνεῦμα τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας — ὑπεράνω πάντων τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν, ἀσκεῖ τεραστίαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων. Ὅθεν ἡ ἀνάδειξις εἰς τὸ ἄξιωμα τοῦ Πάπα προσώπου, οὐχὶ ἀξίου τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ, εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιδράσῃ λίαν ἐπιβλαβῶς εἰς τὰς διεθνεῖς ἐκκλησιαστικὰς καὶ πολιτικὰς σχέσεις.

Δι' αὐτὸ ἡ «Ἐκκλησία» εὐχεται ὀλοφύχως, ὅπως ὁ νεοεκλεγείς «καλοκάγαθος» Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' φανῆ ἀνάξιος τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ καὶ συντελέσῃ διὰ τοῦ κύρους τοῦ ἀξιώματός του, οὐ μόνον εἰς τὴν πρόδοον τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς ὁσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρας ἐπιστροφῆς αὐτῆς εἰς

τὸ γνήσιον χριστιανικὸν πνεῦμα τῶν πρώτων αἰώνων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν σχέσεων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν.

Ἰδιαίτατα διὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ὁ νέος Πάπας, — ὡς ἐτονίσθη εἰς ὄλους τοὺς τόνους ὑπὸ τοῦ ἐν Ἑλλάδι ῥωμαιοκαθολικοῦ τύπου—, γνωρίζει καλῶς καὶ ὑπὲρ τῆς ὁποίας εἰργάσθη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς κατοχῆς, εὐχόμεθα, ὅπως οὗτος δείξῃ τὴν ἀρμόζουσαν κατανόησιν καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐργαζόμενος πρωτίτως διὰ τὴν ἐξάλειψιν τοῦ στίγματος τῆς ἐν Ἑλλάδι Οὐνίας, ἣτις δηλητηριάζει τὰς μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν σχέσεις. Μόνον τοιοῦτοτρόπως θὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι τὸ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνδιαφέρον αὐτοῦ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς κατοχῆς ἦτο, ὡς πιστεύομεν, ἐκδήλωσις εἰλικρινοῦς χριστιανικῆς ἀγάπης.

Τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον.

Ἀποτελεσμα εὐτυχοῦς ἐμπνεύσεως τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου καὶ ἀρίστης ἐκτελέσεως αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ θαυμασία ἀνακαινίσις τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Μεγαρόν. Ὁ ἐπισκεπτόμενος σήμερον αὐτὸ καταλαμβάνεται ὑπὸ συγκινήσεως, διότι δι' αὐτοῦ ἀναμνησκαται τῆς παλαιᾶς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ ὄλη ἀριστοτεχνικὴ ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ διακόσμησις αὐτοῦ, ἣτις ὑπερθυμίζει Βυζάντιον, καὶ πρὸ πάντων ὁ ἐν αὐτῷ ναῦσκος διὰ τῶν ὠραιότατων τοιχογραφιῶν αὐτοῦ, αἵτινες εἶναι ὄραία ἀντίγραφα μεγάλων ἐκπροσώπων τῆς Βυζαντινῆς Ζωγραφικῆς, ἀσκεῖ ὑποβλητικὴν γοητείαν εἰς τὴν ψυχὴν καὶ ἀφωπνίζει τὰς λαθρανοῦσας καὶ ὑπνωτιτούσας ἐν τῷ ὑποσυνειδήτῳ τῆς Ὁρθοδόξου ψυχῆς ἀναμνήσεις ἐκ τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ «Ἐκκλησία» εὐχεται, ὅπως ὁ Θεὸς χαρίζῃ ἔτη πολλὰ εἰς τὸν ἀνακαινίσαντα τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον καὶ εἰς αὐτὸ μετοικήσαντα Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον, ἵνα οὗτος καταστήσῃ αὐτὸ τὸ θαλερὸν φυτώριον καὶ λίκνον, ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ γεννῶνται οἱ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἐκκλησίας ἐσγενεῖς δραματισμοὶ καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ ἀρχίζῃ ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν.

Ἀθόρυβος ἐργασία.

Ἡ «Ἐκκλησία» μετὰ χαρᾶς θὰ δημοσιεύσῃ, ἀρχῆς γνωμῆς ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους, σειρὰν ἀρθρῶν τοῦ ἐκλεκτοῦ ἱερέως τῶν φυλακῶν Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Προκοπίου Παπαθεοδώρου. Ὡς καὶ ἐκ τοῦ πρώτου ἀρθρου ἀποδεικνύεται, ἐν ταῖς φυλακαῖς συντελεῖται θαυμασία χριστιανικὴ καὶ ἱεραποστολικὴ ἐργασία κατὰ τρόπον τελείως ἀθόρυβον καὶ καρποφόρον. Κηρύγματα γίνονται, ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ διδίδεται, καὶ ἡ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καλλιεργεῖται δαφυλῶς. Ἐπὶ πλέον, πολλοὶ Χριστιανοὶ καταβάλλον ἀξιεπαίνους προσπάθειας πρὸς ὕλικὴν καὶ πνευματικὴν ἀνακούφισιν τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν γνωρίζουν τὸν Χριστὸν καὶ καθίστανται πνευματικῶς ἐλεύθεροι.

Νομίζομεν, ὅτι τοιαῦται ἐκδηλώσεις δὲν εἶναι μόνον ἀποστομωτικὴ ἀπάντησις εἰς τοὺς λέγοντας καὶ γράφοντας, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία εἶναι νεκρά, ἀλλὰ καὶ ἀποδεικνύουν, ὅτι αὕτη εἶναι ἀνταξία θυγάτηρ τῆς Ἐκκλησίας τῶν μαρτύρων καὶ κατακομβῶν, ἣτις ὡς πρώτιστον αὐτῆς καθήκον ἐθεώρει τὴν ὕλικὴν καὶ πνευματικὴν περίθαλψιν τῶν «δεσμίων» ἢ «δεδεμένων», ὡς ὠνόμαζε τοὺς ἐν φυλακαῖς ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος.

Συγκινητικὴ ἔκκλησις.

Ἡ εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους δημοσιευμένη ἔκκλησις τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν τῆς Οὐγκάντας εἶναι λίαν συγκινητικὴ. Οἱ ἐν τῇ περιοχῇ ταύτῃ εὐρισκόμενοι ὁμόδοχοι ἀδελφοὶ μας ἀπευθύνουν θερμὴν παράκλησιν πρὸς τὰς ἐκασταχοῦ Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας καὶ κοινότητες, ἵνα αὐταὶ ἐπισχύσουν ὕλικῶς τὴν ἐν Οὐγκάντα Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν πρὸς ἀνέγερσιν ὑπ' αὐτῆς μεγάλου ὀρθοδόξου ναοῦ.

Πᾶσα ὀρθόδοξος ψυχὴ δέον νὰ συγκινηθῇ ἐκ τῆς ἐκκλήσεως ταύτης. Ὁ ναὸς οὗτος πρέπει νὰ ἀνεγερθῇ μεγαλοπρεπῆς, διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐστία, ἣτις θὰ ἀκτινοβολῇ τὸ φῶς τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ πρὸς τὰς διψῶσας ψυχὰς τῶν ἰθαγενῶν τῆς Ἀφρικῆς. Δι' αὐτὸ, πᾶσι αἱ ἐκασταχοῦ Ὁρθόδοξοι Ἑλληνικαὶ Ἐκκλησίαι καὶ κοινότητες δέον νὰ κινηθῶν δραστηρίως πρὸς ἐπίσχυσιν τῶν ἐν Ἀφρικῇ ὁμοδόξων ἀδελφῶν μας. Ὡσαύτως καὶ αὐτὸ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπισχύσῃ ἕνα τοιοῦτον ἔρανον, διότι ἡ ἐξάπλωσις τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς κατ' ἐπανάληψιν ἔχομεν τονίσει, σημαίνει συγχρόνως προβολὴν τῆς Ἑλληνικῆς ιδέας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Θὰ ἦτο δὲ εὐχῆς ἔργον, ἐάν ἡ ἐπίσχυσις δὲν περιορίζετο εἰς τὸν ὕλικὸν μόνον τομέα, ἀλλ' ἐξετείνετο καὶ εἰς τὸν πνευματικόν. Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἑλληνικαὶ ἱεραποστολικαὶ ὁργανώσεις θὰ ἠδύναντο ἄριστα νὰ περιλάβουν ἐντὸς τοῦ προγράμματος τῆς ἐργασίας αὐτῶν καὶ τὸν τομέα τῆς συστηματικῆς διοργανώσεως πτυχῆς τιως τοῦ ἔργου τῆς Ὁρθοδόξου ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς ἐν περιοχαῖς, εἰς τὰς ὁποίας, ὡς συμβαίνει ἐν Οὐγκάντα, ὑπάρχει ἀληθῆς δίψα διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν. Μία τοιαύτη ἐξόρμησις θὰ ἀπέσπα τὴν εὐγνωμοσύνην οὐ μόνον τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ὁ «Ἡμεροδείκτης τῆς Ἐκκλησίας».

Εἶναι ἄξιον ἰδιαίτερας ἐξάρσεως τὸ γεγονός, ὅτι ὁ κατ' ἔτος ἐκδιδόμενος ὑπὸ τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» «Ἡμεροδείκτης τῆς Ἐκκλησίας» κατὰ τὸ προσεχές ἔτος 1959 θὰ εἶναι ἀφιερωμένος εἰς τὴν προβολὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀντορθοδόξων καὶ ἀντιχριστιανικῶν προπαγανδῶν.

Οὗτος, ἐκτὸς τῆς συνήθους ἡμερολογιακῆς ὕλης, θὰ περιέχῃ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, γνώμας κορυφαίων ξένων ἐπιστημόνων καὶ κληρικῶν περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ ἀναίρεσιν τῶν διδασκομένων ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐν Ἑλλάδι προπαγανδῶν τούτων. Τοιοῦτοτρόπως καθῆ-

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

Ἡ Ἱ. Σύνοδος κατὰ τὸ διαρρεῦσαν δεκαπενθήμερον ἡσυχολήθη περὶ διάφορα θέματα ὑπηρεσιακῆς φύσεως.

— Περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Σεπτιῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γράφομεν εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος, ὡς πρόεδρος τῆς Π.Ε.Α.Κ., ἀπήλυθε πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τὴν κάτωθι προκήρυξιν:

«Μὲ αἰσθήματα βαθύτατης πικρίας καὶ ἀγανακτήσεως παρακολουθεῖ ὁ Ἑλληνισμὸς τὴν συνεχιζομένην εἰς βάρος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἀδικίαν καὶ τὴν ἐν τῷ προσώπῳ τούτου ἐπιδεικνυομένην περιφρόνησιν ὅλων ἐκείνων τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν, διὰ τὴν προάσπισιν τῶν ὁποίων τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος προσέφερε βαρῦτατον τίμημα ἀγῶνων καὶ αἵματος.

Ὁ Κυπριακὸς λαὸς δὲν ζητεῖ τίποτε ἄλλο εἰ μὴ μόνον νὰ ἀφεθῆ ὅπως ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ πολιτικοῦ του μέλλοντος. Ἡ ἀξίωσις του αἴτη οὕσα σύμφωνος πρὸς τὸν ἠθικὸν νόμον καὶ τὸ φυσικὸν δίκαιον, ἐρεῖδεται ἐπὶ τῶν διεθνῶν ἐκείνων διακηρύξεων καὶ ἀρχῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑψώθη τὸ οἰκοδόμημα τοῦ πολιτισμοῦ μας καὶ διὰ τὴν προάσπισιν τῶν ὁποίων οἱ σημερινοὶ δυνάσται τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἠρέσκοντο ἄλλοτε νὰ ἐμφανίζονται ὡς ἡγήτορες καὶ σηματοφόροι.

Ἐν τῇ διεκδικήσει τοῦ βασικοῦ τούτου δικαιώματος ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἔχει ἐπιδείξει αὐτοθυσίαν, θάρρος καὶ ἀρετὴν, ἅτινα ἐκέρδισαν τὸν θαυμασμὸν ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐξακολουθοῦν εἰσέτι νὰ ἐκτιμῶν τὴν ἀνδρείαν καὶ νὰ πιστεύουν εἰς τὴν ἐλευθερίαν ὡς βασικὴν ἀξίαν τῆς ζωῆς. Τὰ ἀνδραγαθήματά του οὐδένος τῶν προγενεστέρων ὑστεροῦν. Ἡ πίστις εἰς τὰ ἰδανικά του καὶ ἡ μέχρι θανάτου προσήλωσις του εἰς αὐτὰ θὰ παραμείνῃ μνημειώδης εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν καὶ ἀγλαὸν ἔσσει πρὸς μίμησιν παράδειγμα.

Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἐδοκιμάσθη ἀκόμη μίαν φορὰν καὶ ἐθριάμβευσεν ἐναντίον τῆς ὕλης ἡ ἰδέα, ἐναντίον τῆς κακίας ἡ ἀρετῆ. Ὅπως οἱ μάγνητες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ

Κύπριοι ἐνέμειναν μετὰ καρτερίας εἰς τὰς δοκιμασίας καὶ τὰς βασάνους των, καὶ ἐν μέσῳ ἀφαντάστον δυσχερειῶν δὲν ἐποθήθησαν καὶ δὲν ἐκάμφθησαν, διότι στηρίζε αὐτοὺς ἡ ἀκράδαντος ἐπὶ τὰ δίκαια των πίστις καὶ ἡ στερεὰ προσήλωσις τὴν πρὸς τὸν Θεόν.

Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς συμμετέχων ψυχικῶς εἰς τὸ δράμα τῶν Κυπρίων ἀδελφῶν του, καλεῖται νῦν νὰ ἐκδηλώσῃ ἐμπράκτως τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἐνεργῶς τὴν συμπαράστασιν του. Καλεῖται νὰ ἀναπτύξῃ τὴν δραστηριότητά του πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, ὥστε νὰ καταγγελλῆ ἐδρότητα ἢ διαπραχτομένη εἰς βάρος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἀδικία καὶ νὰ διαφωτισθῇ ἢ διεθῆσῃ κοινῇ γνώμῃ ἐπὶ τῆς πραγματικῆς φύσεως τοῦ Κυπριακοῦ.

Πρέπει νὰ μάθουν οἱ φιλελεύθεροι λαοὶ τοῦ κόσμου, ὅτι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται σήμερον εἰς τὴν Κύπρον δὲν εἶναι τρομοκράται, ἀλλ' οἱ ἀληθινοὶ πατριῶται, ὡς οἱ πατριῶται τῆς κατεχομένης Ἑυρώπης, τοὺς ὁποίους δὲν ἔπαυσε νὰ ἐκθειάζῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προσφάτου πολέμου τὸ βρετανικὸν ραδιόφωνον. Πρέπει νὰ γίνῃ συνείδησις τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων ὅλων τοῦ κόσμου, ὅτι τὸ βρετανικὸν ἐπιχείρημα, συμφώνως πρὸς τὸ ὅποιον ἡ Κύπρος θὰ πρέπει χάριν ἀποικιακῶν συμφερόντων νὰ παραμείνῃ ἔσσει δούλη, ἀποτελεῖ οὐσιαστικὴν ἀρνήσιν τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθρίας καὶ κλονίζει τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν λαῶν εἰς τὴν εὐκρίνειαν ἐκείνων, ὅτινες συστηματικῶς ἐμφανίζονται ὡς σηματοφόροι τῶν ἀρχῶν τούτων. Πρέπει νὰ μάθῃ ὁ ἐλεύθερος κόσμος, ὅτι τὸ τερατῶδες «Σχέδιον Συνεταιρισμοῦ»— τὸ ὅποιον παρὰ τὴν θέλησιν τῆς μεγάλης πλειονότητος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἀποπειράται ἤδη ἡ βρετταν. κυβέρνησις νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ νήσῳ— εἶναι ἀντίθετον πρὸς πᾶσαν δημοκρατικὴν ἀρχὴν καὶ ὁδηγεῖ εἰς περαιτέρω ἀναταραχὴν καὶ διάστασιν.

Ἀποτελεῖ καθήκον παντὸς Ἑλλήνου νὰ σταθῇ κατὰ τὴν κρίσιν ταύτην στιγμὴν παρὰ τὸ πλερὸν τῶν χειμαζομένων Κυπρίων ἀδελφῶν του, νὰ προσφέρῃ τὴν ἀρωγὴν του—ὀλικὴν καὶ ἠθικὴν— καὶ νὰ ἐργασθῇ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν διὰ τὴν δικαίωσιν τῶν θυσιῶν καὶ τῶν ἀγῶνων των.

Ἐπι τρία ἔτη ἡ Πανελλήνιος Ἐπιτροπὴ Αὐτοδιαθέσεως

μερινῶς, κατὰ τρόπον πηγαῖον, πλαστικὸν καὶ φυσικόν, οἱ χρησιμοποιουῦντες αὐτὸν θὰ διαφωτίζονται ἐπὶ τῶν κακοδοξιῶν τῶν λυμαινομένων τὴν πατρίδα μας προσηλυτιστικῶν αἰρέσεων καὶ ἀντορθοδόξων διδασκαλιῶν.

Ἐκ τούτων καθίσταται δῆλον, ὅτι πάντες, καὶ ἰδίως οἱ εὐλαβεστάτοι ἱερεῖς μας, δεόν νὰ συντελέσουν εἰς τὴν εὐρυτάτην διάδοσιν τοῦ πολυτίμου ἡμεροδείκτου.

Τὸ «παιδικὸν βιβλίον».

Εἶναι δεδικοιολογημένη ἡ ποικιλοτρόπως ἐκφρασθεῖσα διὰ τοῦ τύπου χαρὰ ἐκ τῆς εξαπλώσεως τοῦ παιδικοῦ βιβλίου καὶ ἐκ τῆς διοργανώσεως σχετικῶν ἐκθέσεων πρὸς διαφήμισιν αὐτοῦ. Διότι δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τὸ καλὸν παιδικὸν βιβλίον εἶναι σπουδαιότατος παράγων διαμορφώσεως καὶ διαπλάσεως τῆς παιδικῆς ψυχῆς.

Δι' αὐτὸ ἡ «Ἐκκλησία» ἐκφράζει τὴν λύπην αὐτῆς, διότι μεταξὺ τῶν σελίδων τῶν καλῶν κατὰ τὰ ἄλλα παιδικῶν βιβλίων ὑπάρχον καὶ δημοσιεύματα, ὅλως ἀπαράδεκτα εἰς τὴν Ἑλληνορθόδοξον συνείδησιν καὶ ἀντίθετα πρὸς τὰ δεδομένα τῆς ὀμοῦς ἐπιστήμης. Οὕτω λ.χ. εἰς τὸ ἄρθρον «Ἀνθρωπος»

γνωστῆς διτόμου «Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ Παιδιοῦ» γράφονται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἐξῆς τερατῶδη: «Ὅπως ὅλα τὰ ζῶα πὸν τὸν τριγύριζαν, ἔτσι κι' αὐτὸς (ὁ ἄνθρωπος) στὴν ἀρχὴ δὲν ἤξερε νὰ μιλήσῃ, μόνον ἔβγαζε ἀναρθρὲς κραυγές (!)... Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος πὸν φάνηκε πάνω στὴ γῆ ἦταν μικρὸσωμος, μαλλιαρός, γρήγορος καὶ πολὺ δυνατός. Ἡ στάση του δὲν ἦταν ἐντελῶς ὄρθια, τὰ χέρια του ἦταν μακριά, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ σκαρφαλώσῃ στὰ δέντρα γιὰ τροφή. Τὸ πρόσωπό του εἶχε κάτι κτηνώδες (!)... Κι' ὅλα τὰ παράξενα τῆς φύσεως, τὸ χιόνι, τὸν ἥλιο, τὸ φεγγάρι, τὰ ἀπέδωσε ὁ ἄνθρωπος σὲ μιὰ δύναμη ἀνώτερη καὶ ἔφτιαξε τὴ θρησκεία του, τοὺς Θεοὺς του...».

Ἄρα γε γνωρίζουν ὁ Ὑπουργὸς Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆς καὶ οἱ ἄλλοι ἀρμόδιοι, ὅτι πολλοὶ τῶν σχολικῶν καὶ τῶν κατ' οἶκον παιδικῶν βιβλιοθηκῶν περιέχουσι τοιαῦτα ἀπαράδεκτα δημοσιεύματα, ἅτινα προσβάλλουν τὸ περὶ δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου δόγμα καὶ ἀρνοῦνται τὴν Θ. Ἀποκάλυψιν, ἐξηγοῦντα τὸ φαινόμενον τῆς Θρησκείας γενετικῶς καὶ ἐξελικτικῶς; Ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ ληφθοῦν τὰ δέοντα μέτρα, ὥστε νὰ μὴ δηλητηριάζεται ἡ ψυχὴ τῶν Ἑλληνοπαίδων διὰ τοιούτων μύθων καὶ ἀποκημμάτων τῆς φαντασίας.

Κύπρον ήδυνήθη να εκπληρώσει μέρος των μεγάλων αναγκών του αγώνος, χάρις εις το πρόβον του έρανού του 1955 και των ευγενών και προθύμων εισφορών του ελληνικού λαού, ο οποίος αγωνίζεται κατά εχθρών και φίλων επί 120 έτη διά την εθνικήν του αποκατάστασιν.

Η νέα εξόρμησις επιβάλλει νυν να ζητηθῆ ὁ βολός των Ἑλλήνων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος και τῶν ἀποδήμων, που αἰσθάνονται πάντοτε τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα των.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτου ἡ Πανελληνίως Ἐπιτροπὴ Ἀποδοθέντων Κύπρον διοργανώνει τὴν 15ην τρέχοντος μηνὸς Νοεμβρίου Πανελληνίον ἔρανον—τόσον μεταξὺ τοῦ ἐλευθέρου ὄσου και τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ—πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαραιτήτων ἐροδίων διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων και τὴν διαφώτισιν τῆς διεθνούς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τοῦ δικαίου αὐτῶν αἰτήματος.

Τὸ Ἔθνος θὰ ἀποδείξῃ δι' ἄλλην μίαν φορὰν, ὅτι ἴσταται ὡς εἰς ἄνθρωπος ὄπισθεν τοῦ ἀγῶνος τῶν ἡρωϊκῶν ἀδελφῶν του Κυπρίων, οἱ ὅποιοι ἐν μέσῳ ἀτελειῶτων περιπετειῶν, αἱμάτων και καταθλίψεων διετήρησαν ἀναλλοίωτον τὴν θρησκευτικὴν και τὴν γλώσσαν των και ζωντανὴν τὴν φλόγα τῆς ἐθνικῆς των συνειδήσεως.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ ἀπειθύνομεν ἔκκλησιν πρὸς πάντας τοὺς Ἑλλήνας και διαβεβαιούμεν τὸν ἡρωϊκὸν Κυπριακὸν λαόν, ὅτι παραμένοντες ἀκαμπτοὶ παρά τὸ πλευρόν του, οὐδεμίαν ἐνέργειαν—ἄσον ἐξαρτάται ἀπὸ ἡμᾶς—θὰ παραλείψωμεν πρὸς ἐξοδὸν μὲν ἐκ τῶν παρόντων δειῶν, πρὸς ταχέαν δὲ ἀνάγκησιν τῆς ποθητῆς ἐλευθερίας του.

**Διάπτωρος πρὸς Κύριον εὐχέτης
† Ὁ Ἄθηνων ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ**

Πρόεδρος Πανελληνίου Ἐπιτροπῆς Ἀποδοθέντων Κύπρον».

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τῆ 13ῃ τοῦ παρόντος μηνός, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, προστάτου Ἁγίου τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου, ἐτελέσθη τὴν πρῶταν πανηγυρικὴ ἡ θεία Λειτουργία ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἱ. Μονῆς Πιερῆς, τελεταρχοῦντος τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ κ. Χρυσοστόμου, ὅστις και ὠμίλησεν ἐπικαίρως, και συμπροσευχομένων τῶν τε φοιτητῶν τροφίμων τοῦ Οἰκοτροφείου και τῶν ἱεροσπουδαστῶν τοῦ Ἄνωτ. Ἐκκλῆσ. Φροντιστηρίου τῆς Ριζαρίου Σχολῆς. Τὴν μεσημβρίαν παρεκάθισαν εἰς τὴν κοινὴν φοιτητικὴν τράπεζαν τοῦ Οἰκοτροφείου ὁ τε Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος και οἱ μετ' αὐτοῦ συγκροτούντες τὴν Σ. Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σεβ. Μητροπολίται μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ και τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τῶν ἐν αὐτῇ ἐργαζομένων κληρικῶν, τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου κ. ἄ.

Περὶ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὁμιλήσας, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν αὐτοῦ και τὴν ἱκανοποίησιν ἐπὶ τε τῇ ἑορτασίμῳ ταύτῃ εὐκαιρίᾳ και ἐπὶ τῷ ὑπὸ τῆς Ἀποστολ. Διακονίας και τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου αὐτῆς συντελουμένῳ ἔργῳ και, χαριτίσας τὴν παρουσίαν τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἠύχθη ὑπὲρ τῆς περαιτέρω ἐπιδόσεως και προαγωγῆς τοῦ ἑορτάζοντος Ἰδρύματος. Ἀκολουθῶν δὲ ὁ Κοσμητῶρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Παν. Μπρασιώτης, εὐχαριστήσας ἐκ μέρους τῆς Σχολῆς διὰ τὴν παροχὴν τῆς εὐκαιρίας τῆς ἐπὶ τὸ αὐτὸ μετὰ τῶν μελῶν τῆς Σ. Ἱεραρχίας συνειστιάσεως ὑπὸ τὴν στέγην τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ τούτου ἀφορμηθεὶς, ὑπέμνησε τὴν στενὴν σχέσιν τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας μετὰ τῆς Ἐκκλησίας και ὑπεγράμμισε τὴν ἀνάγκην τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τῆς μεταξὺ τούτων συνεργασίας.

Μετὰ ταῦτα, ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀπ. Διακονίας Καθηγητῆς κ. Ἀνδρέας Φυτράκης, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ αὕτη ἔπαλξις μὲ ἰδιαίτεραν ὄλως χαρὰν φιλοξενεῖ σήμερον ὑπὸ τὴν στέγην τῆς τῶν Μακαριώτατων Ἀρχιεπισκόπων Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος, τὰ μέλη τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος και τοὺς Σεβαστοὺς και ἀγαπητοὺς Καθηγητὰς—συναδέλφους.

Ἡ διὰ τῆς Ὑμετέρας παρουσίας προσγιγνομένη, Μακαριώτατε και Σεβ. Ἱεράρχαι, εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν

τιμὴ ἀποτελεῖ ἀσφαλῶς ἔμπρακτον ἐκδήλωσιν τῆς στοργῆς τῆς Ποιμαινούσης Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν αὐτὸν Ὄργανισμὸν, τοῦ ὁποίου σκοπός, ὡς ἐν τῷ Καταστατικῷ αὐτοῦ χάρτῃ ἀναγράφεται, τυγχάνει κῆ συστηματοποίησις και ἐνοποίησις τῶν πρακτικῶν δυνάμεων τῆς Ἐκκλησίας και ἡ παντοδαπὴ ἐνίσχυσις πασῶν τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου.

Εἴμεθα πάντες ἰδιαίτερος εὐτυχεῖς, διότι και διὰ τῆς Ὑμετέρας ἐνταῦθα παρουσίας ἐπιβεβαιούται τὸ γεγονός, ὅτι σήμερον εὐρισκόμεθα μακρὰν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ἀπητοῦντο ἐπιχειρήματα και μάλιστα πολλά, ἵνα ἀποδειχθῆ ἡ χρησιμότης τοῦ Ὄργανισμοῦ τούτου διὰ τὴν σύγχρονον ἐκκλησιαστικὴν δρᾶσιν.

Αὕτη ὁμως ἀκριβῶς ἡ διαπίστωσις δημιουργεῖ εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐντεῖνῃ πάσας τὰς προσπάθειάς αὐτῆς, ὥστε ν' ἀποδειχθῆ αὕτη ἀνταξία τῶν προσδοκίων και τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Ἐκκλησίας και διὰ τῆς δρᾶσεώς της ὑποβοηθῆσιν πράγματι, διὰ παντός μέσου, αὐτὴν, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἀπασχολοῦν τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμά της, κατὰ τοὺς δυσκόλους αὐτοὺς καιρούς.

Τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον οὕτω τίθεται ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, εἶναι ὄντως τεράστιον, ἀλλὰ ἡ παράδοσις, τὴν ὁποίαν ἔχει δημιουργήσει ἡ ἔχει τοῦτε ζωῆ και ἡ δρᾶσις της ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν ὑπερβαίνει τὰς δυνατάς της αὐτῆς.

Οἱ ἔχοντες σήμερον τὴν ὑψηλὴν τιμὴν νὰ προίστανται τοῦ Ὄργανισμοῦ τούτου συνεχίζουσι, διὰ τῆς θερμῆς συμπαράστασεως τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου και τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, τὴν παράδοσιν, ἣτις ἐθεμελίωσε τὸν Ὄργανισμὸν αὐτὸν ἐπὶ στερεῶν και γόνιμων θεμελίων. Εἴμεθα δὲ εὐγνώμονες πρὸς πάντας ἐκείνους, οἵτινες παντοιοτρόπως ὑπεβοηθήσαν, ὥστε ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον, εἰς ὃ εὐρίσκεται αὕτη σήμερον, και ἰδιαίτερος εἰς τὸν ἀγαπητὸν συναδέλφον κ. Βέλλαν, ὅστις ὑπὲρ πάντας κεκοπίακεν.

Ἡ ἡμετέρα προσπάθεια ἐν τῷ Ὄργανισμῷ τούτῳ συνίσταται εἰς τὴν συνέχισιν τῆς παραδόσεως ταύτης, ἀλλὰ και τὴν περαιτέρω διεύρυσιν τῶν δυνάμεων και δυνατοτήτων, τὰς ὁποίας διαθέτει ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία, και εἰς τὸν συγχρονισμὸν και τὴν ἐπι πλέον προαγωγὴν τοῦ ἔργου του.

Κύριον μέλημα τῶν ἐχόντων τὰς εὐθύνας σήμερον ἐν τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ τυγχάνει ἡ ἀνανέωσις και ὁ πολλαπλασιασμὸς, ἐν πρώτοις, τῶν πνευματικῶν της δυνάμεων, ὥστε νὰ δημιουργηθῆ κατ' ἀρχὴν ἐν αὐτῇ ὁ τόσον ἀπαραίτητος διὰ τὰ πνευματικὰ Καθιδρύματα ἑσωτερικῶν πνευματικῶν παλμῶν, ὅστις θὰ μεταδοθῆ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς πνευματικῶν δυνάμεων ὡς πνευματικὴ πνοή αὐτῆς εἰς πάσας τὰς ἐκδηλώσεις αὐτοῦ ἐν τῷ ἔργῳ τῆς Ἐκκλησίας.

Προσπάθεια, ἐπὶ τούτοις, καταβάλλεται ὅπως, διὰ τῆς ἐκδόσεως σειρᾶς βοηθημάτων, ἀλλὰ και δι' ἄλλων ἐνεργειῶν τοῦ κέντρου, τὸ ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς ἀκούομενον κήρυγμα καταστή, εἰ δυνατόν, ἔτι περισσότερον καρποφόρον.

Εἰς ἐκ τῶν σκοπῶν του εἶναι ἀνάγκη νὰ καταστή ἡ προσπάθεια στενωτέρας τῶν πιστῶν ἀνασυνδέσεως πρὸς τὴν λατρευτικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας μας, ὥστε ἡ μεγαλειώδης λατρεία της νὰ ἀποβῆ πάλιν γόνιμος, ὅπως και κατὰ τὸ παρελθόν, ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν Χριστιανῶν. Ἐπὶ τούτοις τὸ κήρυγμά μας εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ ἀρχίσῃ διαπραγματευόμενον θέματα ἐκ τοῦ ἀμέσου ἐνδιαφέροντος τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων, και μάλιστα κοινωνικά, ἢ μὴ διαπραγματεύεσις τῶν ὁποίων ὑπὸ τοῦ ἀμβωνος παρέχει ἐλεύθερον ἔδαφος εἰς ἑτέρους λεγομένους κοινωνικοὺς κήρυκας, οἵτινες δὲν παραλείπουσι πολλάκις νὰ χαρακτηρίζουσι τὸν Χριστιανισμὸν ὡς ἀσυγχρόνιστον διδαχὴν και ἀδιαφοροῦντα δῆθεν διὰ τὸν πόνον και τὰ φλέγοντα αἰτήματα τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου.

Πάντες γνωρίζομεν, ὅτι ἡ ἀξιολογωτάτη κατηχητικὴ προσπάθεια ἀντιμετωπίζει πολλὰ προβλήματα, ἅτινα δὲν εἶναι δυνατόν ἢ νὰ ἀποβοῦν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς βᾶρος αὐτῆς. Τὰ ἀκολουθούμενα, ἐν πρώτοις, διάφορα συστήματα, ὁ διαχωρισμὸς τῶν Κατηχητοπαίδων και ἡ ἀνάθεσις τῶν ἀνωτέρων ἰδία Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς ἀνησυχου και πλήρους ἀποριῶν νεότητος εἰς ἐνθουσιώδη μὲν ἀλλὰ ἀπαράσκευα διὰ τὸ τοιοῦτον ἔργον πρόσωπα, εἶναι στοιχεῖα, ἅτινα ζημιώνουσι

τῆν Κατηχητικὴν προσπάθειαν. Ἦδη, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἀρχίζει ἐντὸς τῶν ἡμερῶν, μετ' ἀντιπροσώπων ἐκ τῶν διαφόρων Ὀργανώσεων, ἡ μελέτη τῆς ἐνοποιήσεως τῶν κατηχητικῶν βοηθημάτων καὶ τῶν κατηχητικῶν σημάτων, ὥστε νὰ δημιουργηθῆ ἡ ἀπαιτουμένη ἐνότης τοῦ Κατηχητικοῦ ἔργου καὶ ἡ ὁμοιομορφία τῆς διδασκομένης ὕλης, καταστή δὲ οὕτω δυνατὴ ἡ ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐκδοσις πλουσιῶν ἐποπτικῶν μέσων τῶν Κατηχητικῶν μαθημάτων, ἵνα ἡ διδασκαλία αὐτῶν ἀποβῆ περισσότερον ἐνδιαφέρονσα διὰ τὰ παιδία καὶ ἐπωφελεῖς.

Προσπάθεια ἐπὶ τούτοις καταβάλλεται ὡς τὸ ἐντυπον τὸ εὐθηνόν, τὸ ἐνανάγνωστον καὶ προσελκύνον καὶ διὰ τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ ἐμφανίσεως τὸν ἀναγνώστην, τετῆ ἀφρονώτερον εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ προσπάθεια κατεβλήθη, διὰ τοῦ διενεργηθέντος Πανελληνίου διαγωνισμοῦ, ὅπως βιβλία εἰς μεγάλου ἀριθμοῦ καὶ χαμηλὰς τιμὰς, καλλιεργούντα δὲ ἀβιάστως τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ συντελοῦντα εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀγωγὴν τοῦ λαοῦ, δοθοῦν ταχύτατα εἰς χεῖράς του. Εἴμεθα δὲ πάντες πλήρως χαρᾶς, διότι ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου θὰ ἀνοίξῃ τὰς πύλας του τὸ βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῷ νέῳ Μεγάρῳ τοῦ ΟΔΕΠ εἰς τὰς ὁδοὺς Σταδίου καὶ Δραγατσανίου, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ διοχετεύονται εὐκολώτερον εἰς τὸν λαόν τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἔντυπα. Ὁ περιοδικὸς ἐκκλησιαστικὸς τύπος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀπασχολεῖ ζωηρῶς τὴν Διοίκησιν αὐτῆς. Ἡ ἀνάγκη δὲ ὑπάρξῃς ἐνὸς ὄργανου, ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ θίγονται πάντα τὰ φλέγοντα ζητήματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν σκοπιάν, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἀποκαθίσταται ἡ ἀλήθεια εἰς ὄρισμένους περιπτώσεις, καθ' ὅς ποικίλαι φωναὶ στρέφονται ἀδικῶς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔργου τῆς, ἀπασχολεῖ σοβαρῶς τοὺς ἔχοντες τὰς εὐθύνas ἐν τῷ Ὀργανισμῷ τούτῳ.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας δοκιμάζει ἐπίσης κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ἰδιαιτέραν χαρὰν, διότι μία, ἀξία πάσης τιμῆς καὶ ἐξάρσεως παλαιότερα προσπάθεια τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἡ Σχολὴ Διακονιστῶν δῆλον ὅτι καὶ ὁ Οἶκος τῆς Φοιτητρίας, ἀποδίδει πλουσίως τοὺς καρποὺς αὐτῆς. Ἦδη, μερίμνη τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου, ἐργάζονται ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν Ἐφημερίων εἰς δέκα ἐνορίας τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς αἱ ἰσαριθμοὶ Θεολόγοι ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς Διακονιστῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους, κομίζουσαι εἰς τοὺς δεινοπαθοῦντας ἀδελφοὺς μας τὴν χριστιανικὴν παρηγορίαν καὶ ἐλπίδα, καὶ ἐκδηλώνουσαι οὕτω τὸ θεμιτὸν ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰ πάσχοντα τέκνα τῆς. Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐν τῷ συμπληρωθέντι μεγάρῳ τῶν Σχολῶν αὐτῶν ἐν Ἁγίᾳ Βαρβάρα Δαφνίου, ἐκπαιδεύονται δέκα τέσσαρες εἰσέτι Διακόνισσαι καὶ ἐνδιαιτῶνται ἐν τῷ χριστιανικῷ περιβάλλοντι αὐτῶν τριάκοντα πέντε περίπου φοιτήτριαι τῶν Καθηγητικῶν Σχολῶν. Ἐλπίζομεν ὅτι ἐντὸς τῶν προσεχῶν μηνῶν θὰ ὀλοκληρωθῆ ἕξ ὀλοκλήρου τὸ τετραόροφον μέγαρον, διὰ νὰ ἐπεκταθῆ ἐτι πλεόν ἡ τῶσον ἀξιόλογος ἐκκλησιαστικὴ προσπάθεια διὰ τὴν περιθαλψίν τῶν ἀπόρων σπουδαστριῶν.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ καταπονήσω Ὑμᾶς περισσότερον, ἀλλὰ ἐνόμισα ὑποχρέωσίν μου νὰ καταστήσω Ὑμᾶς κοινωνοὺς πτυχῶν τιμῶν καὶ τῆς χαρᾶς τῶν κοπιώντων ἐν τῷ ἀμπελῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ τιμῶν μελλοντικῶν ἐπιδιώξεων αὐτῶν. Διότι τὸ ἐπιχειρούμενον καὶ ἐπιχειρηθησόμενον ἐνταῦθα ἔργον, δὲν εἶναι ἔργον τῆς διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀλλὰ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, στρατιώται τῆς ὁποίας, ἐπιστρατευθέντες μάλιστα, εἶναι οἱ ἔχοντες σήμερον τὴν εὐθύνην διὰ τὴν προώθησιν αὐτοῦ.

Μόνον ἄλλωστε διὰ τῆς βοηθείας ὀλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δυνατόν νὰ ἀποβῆ καρποφόρος ἡ ἐν τῇ ἐπάλξει ταύτῃ καταβαλλομένη προσπάθεια.

Εἴμεθα δὲ ὅλοι ἰδιαιτέρως εὐτυχεῖς, διότι ἡ Σεπτῆ Ἱεραρχία εὐηρεστήθη νὰ τιμῆσῃ διὰ τῆς παρουσίας τῆς τῆν στέγῃν μας, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Θεολογικοῦ μὸς Οἰκοτροφείου.

Ἡ μεγάλη μορφή τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, τοῦ μεγάλου τούτου Ἱεράρχου, διδασκάλου καὶ μάρτυρος εἰς τοὺς ἀγῶνας διὰ τὴν ἐπικρατήσιν τῶν ὑψηλῶν εὐαγγελικῶν ἀρχῶν, ὅστις ἔχει ὀρισθῆ ὡς ὁ προστάτης Ἅγιος τοῦ Οἰκοτροφείου

μας, καὶ ὑπόδειγμα πρὸς μίμησιν διὰ τοὺς τροφίμους του, ὑποδηλοῖ καὶ τοὺς δι' αὐτοῦ ἐπιδιωκόμενους σκοποὺς. Σκοπὸς δῆλον ὅτι τοῦ Οἰκοτροφείου μας εἶναι, ὡς ἐπανειλημμένως ἐλέχθη εἰς τοὺς τροφίμους του, οὐχὶ μόνον ἡ περιθαλψίς αὐτῶν ἐν τῇ στέγῃ ταύτῃ, ἀλλὰ ἡ σύγχρονος ἐνταξίς αὐτῶν εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἔργον, ὡς διαγράφεται ἐν τῷ Ἐπιτελικῷ τούτῳ Ἐκκλησιαστικῷ Ὀργανισμῷ. Τὰ εἰδικὰ στελέχη, τῶν ὁποίων τῶσον ἀνάγκη ἔχει ἰδίᾳ σήμερον ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία, θὰ πρέπει ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν στέγην αὐτὴν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν τῶσον ἐκκλησιαστικὴν θαλαπωρὴν εὐρίσκουν οἱ σπουδασταὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστήμης.

Ἀφοῦ εὐχαριστήσω πάντας τοὺς τιμήσαντας τὴν ἑορτὴν μας ταύτην διὰ τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὴν κοινὴν αὐτὴν συνεστίασιν, τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Κύριον Θεόκλητον, τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, τοὺς ἀγαπητοὺς Συναδέλφους καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς συνδαιτημόνας, θὰ παρακαλέσω τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα καὶ τοὺς λοιποὺς Ἱεράρχας, νὰ εὐλογήσουν τὸ ἐπιτελούμενον ἐνταῦθα ἔργον, ἵνα ἀποβαίη τούτο ὁσημέραι περισσότερον γόνιμον πρὸς δόξαν τοῦ Κυρίου καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Ἔθνους».

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

—Τῇ 29ῃ Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος ὠμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν, γενομένην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀθηνῶν.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Μακαριώτατου λεχθέντα κατὰ τὴν ἐν λόγω συγκέντρωσιν ἔχουν ἐν συντομίᾳ ὡς ἀκολουθῶς:

Εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ Μακαριώτατος ἀνεφέρθη εἰς τὸ μικρὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρευρισκομένων μεταξὺ τῶν Κατηχητῶν κληρικῶν, ἐξέφρασεν ὅμως τὴν ἐλπίδα του ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν θὰ ἐπαναληφθῆ. Ἀκολουθῶς ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν, οὔτινες ἀνήκουσαν εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Χριστιανικὴν νεότητα καὶ εἶναι πλήρως ζήλον, ἐνθουσιασμοῦ καὶ εὐσεβείας. Ἡ πηγὴ τῆς κατηχήσεως, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Μακαριώτατος, εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴν ὁποίαν διέδωσαν εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου οἱ Ἀπόστολοι Του. Ἐκτοτε τὸ ἔργον τῆς Κατηχήσεως συνεχίσθη με ἀποτέλεσμα βραδύτερον τὴν ἴδρυσιν τῶν δύο περιφανῶν Κατηχητικῶν Σχολῶν, τῆς Σχολῆς τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Σχολῆς τῆς Ἀντιοχείας. Κατὰ τοὺς νεότερους χρόνους ἀπὸ τεσσαράκοντα περίπου ἐτῶν, ἤρχισε καὶ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν Κατηχητικὴ Κίνησις ἀνευθυνομένη πρὸς τὴν Νεολαίαν, τὸ πρῶτον διὰ τοῦ δαιμνήστου Ἱερέως Μάρκου Τσακτάνη. Ἦδη μετὰ τεσσαράκοντα ἔτη τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα Ἀρρέων καὶ Θηλέων, Κατώτερα, Μέσα καὶ Ἀνώτερα, σὺν τῇ Θεῖᾳ βοηθείᾳ, ἀριθμοῦν πολλὰς χιλιάδας εἰς τὴν χώραν ἡμῶν, οἱ δὲ φοιτῶντες εἰς αὐτὰ ἑκατοντάδα χιλιάδων καὶ πλέον. Ἡ ὅλη σύγχρονος Ὀρθόδοξος Κατηχητικὴ Κίνησις, ὡς εἶναι φυσικόν, δέον ὅπως ὑποχρεωτικῶς διατελῆ ὑπὸ τὴν ποίην καὶ τὰς κατευθύνσεις τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Κατηχηταὶ δὲ πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἐπιτελοῦν τὸ ἔργον των ὑπὸ αὐτὴν τὴν προϋπόθεσιν. Οὐχ ἦτον ὅμως τὸ ἐν λόγω ἔργον τῆς Κατηχήσεως εἶναι ἔργον τῶν κληρικῶν, καθ' ὅτι κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ρῆσιν ὁ Κύριος «ἀπέστειλεν ἡμᾶς εὐαγγελίζεσθαι», «οὐαὶ» δὲ «ἡμῖν ἐὰν μὴ εὐαγγελιζώμεθα», τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον, ὡς γνωστόν, διὰ τὸν Χριστιανικὸν καταρτισμὸν τοῦ παιδιοῦ, ἥτοι διὰ τὴν χριστιανικὴν παιδαγωγίαν τῆς νεολαίας, οἱ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου ἔχουν πρωταρχικὴν εὐθύνην. Ἐκαστον Κατηχητικὸν Σχολεῖον, διηκρίβησεν ὁ Μακαριώτατος, εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως ἀποτελῆται ἀπὸ παιδιὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἐνορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν λειτουργεῖ αὐτὸ, ἀπαρεγκλίτως δὲ οἱ Κατηχηταὶ πρέπει νὰ συμμορφω-

θῶσι πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην, ὅπου δὲν συντρέχουν τεχνικοί ἢ ἕτεροι σοβαροὶ λόγοι διὰ τὸ ἀντίθετον.

Ἡ ἐποχὴ, εἰς τὴν ὁποίαν ζῶμεν, προσέθηκεν ὁ Μακαριώτατος, εἶναι ἐποχὴ δύσκολος καὶ οἱ σύγχρονοι ἡμῶν καιροὶ χαλεποί. Τὸ παιδί καὶ γενικῶς ἡ νεολαία κινδυνεύει νὰ παρεκτραπῆ σοβαρῶς καὶ θεμελιωδῶς. Ἡ Ἐκκλησία ἀποστέλλει ὑμᾶς τοὺς Κατηχητὰς καὶ τὰς Κατηχητρίδας, ὡς νέους ὀρθοδόξους σταυροφόρους, διὰ τὴν σταυροφορίαν τῆς ἠθικῆς ἀνωψώσεως τῆς νεολαίας ἡμῶν. Τὸ παιδί, ὁ νέος καὶ ἡ νεάνις, κατηχοῦμενα καὶ αὐτὰ ὠφελοῦνται καὶ καταρτίζονται πνευματικῶς εἰς τὴν πίστιν καὶ τὰ καλὰ ἔργα, ἀλλὰ καὶ τὴν οἰκογένειαν ἐξυγιαίνουν κατὰ συνέπειαν δὲ τὸ Ἔθνος ἡμῶν καὶ ἡ φυλὴ ἐδυναστεύει καὶ μεγαλύνεται.

Τέλος ὁ Μακαριώτατος, ἐχαριστήσας τοὺς Κατηχητὰς καὶ τὰς Κατηχητρίδας διὰ τὸν ζῆλόν των, τὸν ἐνθουσιασμόν των καὶ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὸ ἐπιτελούμενον ἔργον, ἐποιήσατο ἔκκλησιν πρὸς αὐτοὺς, ὅπως ἐξακολουθήσουν μετὰ τῶν ἀναφερθέντων ἐφοδίων καὶ ὑπὸ τὰς μνημονευθείσας προϋποθέσεις, τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν των, πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἀνθ' ἧς δὲ προσφέρουν εἰς κόπους, θυσίας, ζῆλον καὶ παράδειγμα ἐδσεβείας, θὰ λάβωσι μισθὸν πνευματικὸν καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις θέλει μεταφρασθῆ εἰς ἐκτίμησην, ἀγάπην καὶ ἐγγνωμοσύνην πρὸς αὐτοὺς, τῶν διδασκομένων νέων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ πλοῦσιον τοῦ Θεοῦ ἔλεος καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν.

— Τῆ 26ῃ Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος ἐτέλεσε τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίου Δημητρίου Ταμπουριῶν Πειραιῶς.

— Τῆ ἐπομένῃ παρέστη εἰς τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Ἐπετειῇ τῆς 28ῆς Ὀκτωβρίου.

— Τῆ 28ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τελεσθεῖσαν ἐπίσημον Δοξολογίαν ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Ἐορτῇ τῆς 28ῆς Ὀκτωβρίου.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη εἰς τὴν γενομένην ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐορτὴν ἐπὶ τῇ ἔθνικῃ ἐπετειῇ.

— Τῆ 29ῃ Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν εἰσαγγελέα κ. Τούμπην. Ἐν συνεχείᾳ προήδρευσε τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ὡς καὶ τῆς Π.Ε.Α.Κ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ὠμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν γενομένην ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν, τὸ δὲ ἔσπερας προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

— Τῆ 30ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν Ὑπασπιστὴν τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου κ. Ἀρναούτην καὶ τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γερ. Κονιδάρην.

— Τῆ 31ῃ Ὀκτωβρίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδέχθη τὸν Ὑφυπουργὸν Ἐσωτερικῶν κ. Καλαϊτζῆν καὶ τὸν Νομάρχην Λέσβου κ. Σταματιάδην.

Τῆ 1ῃ Νοεμβρίου ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν Διευθυντὴν Ἐσωτερικῶν κ. Δελήμπασην.

— Τῆ 3ῃ Νοεμβρίου τὴν Α. Μακαριότητα ἐπεσκέφθη ὁ Ὑπασπιστὴς τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου κ. Ἀρναούτης.

— Τῆ 4ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Τῆ 5ῃ Νοεμβρίου ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη κατὰ σειρὰν τὸν Διευθυντὴν τῆς Ὑπηρεσίας Ἀλλοδαπῶν κ. Μαυρομμάτην, τὸν Βουλευτὴν κ. Καλκάνην, τὸν Δημοσιογράφον κ. Ἀγγελουμάτην, τὴν Βουλευτὴν κ. Καλατζάκον, τὸν Ἐφέτην κ. Κονιαβίτην, τὸν Βουλευτὴν κ. Ἀποσκίτην, τὸν Ὑπασπιστὴν τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως κ. Ποταμιάνον καὶ τὸν Ἐκπαιδευτικὸν Σύμβουλον κ. Παπαγεωργακόπουλον.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Τῆ 7ῃ Νοεμβρίου ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὸν Δημοσιογράφον καὶ Συγγραφέα κ. Κ. Μπαστιῆν.

— Τῆ ἐπομένῃ, 8ῃ Νοεμβρίου, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος ἐτέλεσε Ἀγιασμόν ἐν τῷ ἐκ βῆθρων ἀνακαινισθέντῃ Ἀρχιεπισκοπικῷ Μυζαράφ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, εἶτα δὲ παρέθεσε γεῦμα, εἰς ὃ παρεκάθησαν οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας καὶ ὁ Ὑπουργὸς Ὀρθοσκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Γεώργιος Βογιατζῆς.

— Τῆ 9ῃ Νοεμβρίου ἡ Α. Μακαριότης ἐτέλεσε τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τῶν Ἀνακτόρων παρουσίᾳ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α.Β.Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Εἰρήνης καὶ τῶν συγκροτούτων τὴν Σεπτῆν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σεβ. Ἀρχιερέων.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Τῆ 19ῃ Ὀκτωβρίου ἐγένετο ἡ ἐορτὴ τῆς ῥασοφορίας τῶν νέων φοιτητῶν τῆς Θεολογίας εἰς τὴν Ἱερὰν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Τῆς ἐορτῆς πρόεδρος ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρας, παρέστησαν δὲ κατ' αὐτὴν καθηγηταὶ Πανεπιστημίων, ἀντιπρόσωποι ἐτέρων Σχολῶν καὶ πολλοὶ ἐπίσημοι. Τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐορτῆς περιελάμβανε τὴν πρόσκλησιν τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸ Θεολογικὸν Τμῆμα, τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ὄρκου τῆς Σχολῆς ὑπ' αὐτῶν, τὴν εὐχὴν τῆς ρασοφορίας καὶ τὴν ἐπέδυσιν διὰ τοῦ ῥάσου τῶν νέων φοιτητῶν τῆς Θεολογίας. Μετὰ ταῦτα ἐπηκολούθησεν ἡ ὄνομασία τῶν νέων φοιτητῶν, οἱ ὅποιοι εἰσήλθον εἰς τὸ Κολλέγιον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Διευθυντὴς τῆς Σχολῆς ἐκάλεσε τοὺς τελειοφοίτους, ἵνα λάβωσι τὸ χάρισμα τοῦ Ἱεροκήρυκος, τῆς σχετικῆς εὐχῆς ἀναγνωσθείσης ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου. Ἐπηκολούθησε σύντομος ὁμιλία τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου κ. Ἀθηναγόρα, μετὰ ταῦτα δὲ ὁ καθηγητὴς κ. Π. Μουταβελῆς ὠμίλησε ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ ἀρίστη τῆς ζωῆς ὁδός». Μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁμιλίας ἐδόθη δεξίωσις, εἰς ἣν παρεκάθησαν οἱ προσκεκλημένοι, οἱ καθηγηταὶ καὶ οἱ φοιτηταὶ τῆς Σχολῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Κατὰ πληροφορίας ἐκ Βελιγραδίου, ὁ ἑλληνομαθὴς Ἐπίσκοπος τῆς Μπάνια Λούκα κ. Βασίλειος Κώστικις ἐτέθη ὑπὸ ἀναγκαστικῶν περιορισμῶν.

— Τὴν 2αν Νοεμβρίου ἐ.ἔ. ἐκλείσεν εἰς Βελιγράδιον ἡ μεγάλη καὶ θαυμασία Ἐκθεσις ἀντιγράφων μεσαιωνικῶν τοιχογραφιῶν, τὴν ὁποίαν ἐπεσκέφθησαν 60.000 καὶ πλέον ἄτομα. Ὀμιλῶν διὰ τὴν σημασίαν τῶν τοιχογραφιῶν τῶν σερβικῶν μεσαιωνικῶν μονῶν, ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἐν Βελιγραδίῳ Ἐθνικοῦ Μουσείου τοιχογραφιῶν κ. Μίλαν Κάσανιν, ἐτόνισε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἐξῆς: «Αἱ παλαιαὶ μας Μοναὶ ποτὲ δὲν ὑπῆρξαν μόνον οἰκοὶ προσευχῆς, ἀλλὰ καὶ μεγάλα πνευματικὰ κέντρα. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς μακραίωνος δουλείας ἦσαν κέντρα, ὅπου κάτω ἀπὸ τοὺς μελαγχολικοὺς ἤχους τῶν ψαλμωδιῶν καὶ τὰς νυχθημέρους ἀθουρύβους ἀγρυπνίας τῶν ζωγράφων διετρεῖτο ἄσβεστον τὸ φῶς τῆς ἐλευθερίας». Ὁ δὲ ἀντιπρόεδρος τῆς γιουγκοσλαβικῆς κυβερνήσεως κ. Τσολάκοβιτς εἶπε τὰ ἐξῆς: «Κατὰ τὴν διαρρηύσασαν δεκαπενταετίαν κατεβλήθησαν ἀρκεταὶ προσπάθειαι πρὸς διάσωσιν πολλῶν μνημείων ἀπὸ τὴν καταστροφὴν. Ἡ διαφύλαξις τῆς μεσαιωνικῆς μας ζωγραφικῆς ἀποτελεῖ οὐσιώδες σημεῖον καὶ βῆμα διὰ τὴν περαιτέρω μελέτην τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ παρελθόντος. Αὐτὰ, ποὺ παρουσιάζομεν σήμερον, καὶ αὐτὰ ποὺ πράττομεν συστηματικῶς διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἀνὰ τὰς μονὰς καὶ τὰ ἄλλα πολυάριθμα οἰκοδομήματα πνευματικῆς κληρονομίας μας πρέπει χωρὶς ψευδῆ ρωμαντισμὸν καὶ ὑπερβολικὸν ἔθρικόν ἐνθουσιασμόν νὰ μελετηθῶν κατὰ πρῶτον λόγον ἐπιστημονικῶς, διὰ νὰ δείξωμεν καὶ εἰς τοὺς ἰδιοὺς μας καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν ἔργων αὐτῶν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βερολίνου καὶ Γερμανίας κ. Ἀλέξανδρος ἔλαβε μέρος εἰς τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμόν τῆς 100ῆς ἐπετειοῦ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Ρωσικῆς Πνευματικῆς Ἀποστολῆς ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐν τῇ ὑπερορίᾳ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

'Αρχιεπισκοπή 'Αθηνών

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐν τῷ 'Ιερῷ Ναῷ Ἀγίας Τριάδος-Κεραμικοῦ ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως ἐνὸς τακτικοῦ 'Εφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρύξεως ἐν τῇ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω. Τὸ πρῶτιστον ἔσται τὸ πτυχίον τῆς Θεολογίας.

'Εν 'Αθήναις, τῇ 24ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† 'Ο 'Αθηνῶν Θεόκλητος

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ι. Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων νομοθετικῶν διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἐν τῷ 'Ιερῷ Ναῷ Προφήτου Δανιὴλ Βοτανικοῦ ὑπαρχούσης κενῆς θέσεως ἐνὸς τακτικοῦ 'Εφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρύξεως ἐν τῇ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα πιστοποιητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω. Τὸ πρῶτιστον ἔσται τὸ πτυχίον τῆς Θεολογίας.

'Εν 'Αθήναις, τῇ 30ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† 'Ο 'Αθηνῶν Θεόκλητος.

'Ιερὰ Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 47 καὶ 63 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ Διακόνου τῆς ἐνορίας τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου Ροδοχωρίου Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου, πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς Διακονικῆς θέσεως.

'Εν Θεσσαλονικῇ τῇ 20ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† 'Ο Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 63 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Διακόνων τῶν ἐνοριῶν: 1) 'Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Μηνᾶ Θεσσαλονίκης. 2) 'Ιεροῦ Ναοῦ Παναγίας Χαλκῆων Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς

Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ πανηγυρικὸς ἑορτασμὸς ἐγένετο τὴν 15ην Ἰουνίου 1958.

— Τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας ἐκυκλοφόρησε πρό τινος ἐν βιβλίον πραγματευόμενον τὴν ὀργάνωσιν, τὴν δρᾶσιν καὶ τὰς σχέσεις τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τὸ Κράτος. Τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον μετεφράσθη ἐκ τῆς ρωσικῆς εἰς τὴν γαλλικὴν, ἀγγλικὴν, γερμανικὴν, ἰταλικὴν, ἰσπανικὴν καὶ ἀραβικὴν γλῶσσαν. Εἰς τὸν πρόλογον ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας κ. Ἀλέξιος ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα, ὅτι τὸ βιβλίον αὐτὸ θὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀναγνώστας του νὰ σχηματίσῃ οὐκ ὀρθὴν γνώμην περὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Σοβιετικοῦ Κράτους καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς τυχόν προκαταλήψεις των ὡς πρὸς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν.

ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων, πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν Διακονικῶν θέσεων.

'Εν Θεσσαλονικῇ τῇ 20ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† 'Ο Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ 'Εφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Παρασκευῆς Νικομηδίου, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου, πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς 'Εφημεριακῆς θέσεως.

'Εν Θεσσαλονικῇ τῇ 8ῃ Νοεμβρίου 1958.

† 'Ο Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ 'Εφημερίου τῆς ἐνορίας τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Προφήτου, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων, πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς 'Εφημεριακῆς θέσεως.

'Εν Θεσσαλονικῇ τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 1958.

† 'Ο Θεσσαλονίκης Παντελεήμων

'Ιερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου Φοινίκης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικὰ, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ ὑποψηφίου.

'Εν Καλάμαις τῇ 31ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† 'Ο Μεσσηνίας Χρυσόστομος

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τῶν 'Ιερῶν Ναῶν: Κοιμ. Θεοτόκου Καλαμίου, Κοιμ. Θεοτόκου Πύλας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικὰ, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ ὑποψηφίου.

'Εν Καλάμαις τῇ 4ῃ Νοεμβρίου 1958.

† 'Ο Μεσσηνίας Χρυσόστομος

'Ιερὰ Μητρόπολις Διδυμοτείχου καὶ Ὁρесьιάδος

*'Εχοντες υπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ 'Ιερῶν Ναῶν καὶ 'Εφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς 'Εφημεριακῆς θέσεως τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ «Ἁγίας Γεώργιος» Σουφλίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν 'Ιερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διακηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ.

'Εν Διδυμοτείχῳ τῇ 10ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† 'Ο Διδυμοτείχου καὶ Ὁρесьιάδος Κωνσταντῖνος

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47, καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Μαλατείῳ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἅγιος Κωνσταντῖνος», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 25ῃ Ὀκτωβρίου 1958

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Σκουτεράῳ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἅγιος Νικόλαος», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 3ῃ Νοεμβρίου 1958.

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Στερουμένου τοῦ ἐν Ἰσώματι Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου κανονικοῦ καὶ νομίμου ἐφημερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας εἰς ἐνταῦθα ἐκδομένην ἐφημερίδα, ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν τῶν ἐγγράφων.

Ἐν Πάτραις τῆ 21ῃ Ὀκτωβρίου 1958

† Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν δι' ἐκλογῆς τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Κλεινῷ (πρ. Κλεινοβῶ) Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν Ἀναγκ. Νόμων 536/45 καὶ 540/45, ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Τρικκάλαις τῆ 18ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† Ὁ Τρίκκης Δωρόθεος.

Ἱ. Μητρόπολις Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς καὶ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 50 τῆς κωδικοποιηθείσης Ἐνοριακῆς Νομοθεσίας καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν κάτωθι Ἱερῶν Ναῶν: 1) «Ἁγίας Παρασκευῆς» Ἐνορίας Λαιμοῦ-Πρεσπῶν-Φλωρίνης, 2) «Ἀναλήψεως» Ἐνορίας Μαρίνης-Φλωρίνης καὶ 3) Ἁγίου Δημητρίου» Ἐνορίας Προμάχων Ἀλμωπίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληξιν τῶν ἀνωτέρω Ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά τῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Φλωρίνῃ τῆ 31ῃ Ὀκτωβρίου 1958.

† Ὁ Φλωρίνης-Ἀλμωπίας καὶ Ἑορδαίας Βασίλειος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰωάννου Καμίρη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Ἐκκλησιολογία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ἀθήναι, 1958. Σελ. 41.

Μητροπολίτου Κῶ Ἐμμανουὴλ Ι. Καρπαθίου, Τὸ ἐν Ἀσφενδίου Ἁγίασμα τῆς Κουβουκλιανῆς. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Δωδεκανησιακοῦ Ἀρχείου», τόμος Γ' (1958). Ἀθήναι 1958. Σελ. 107-133.

Μητροπολίτου πρ. Λήμνου Βασιλείου Γ. Ἀτέση, Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Λήμνου διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Ἀρχείου Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου. Ἔτος ΙΒ-1957. Ἀθήναι 1957. Σελ. 93.

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Ἰσιδωρίδη, δ. Θ. Λίγο Φῶς, Νέα Ὑόρκη 1953. Σελ. 112.

Τοῦ αὐτοῦ, Στὸ ταξίδι τῆς ζωῆς, Νέα Ὑόρκη 1958. Σελ. 110.

Ἀναστ. Π. Χριστοφιλοπούλου, Τὸ Ἑλληνικὸν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον κατὰ τὸ ἔτος 1956. (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας», τόμος ΚΘ' 1958). Ἀθήναι 1958. Σελ. 24.

Λόγια τοῦ διαλείματος, Ἐκδοσις «Ζωῆς τοῦ Παιδιοῦ». Ἀθήναι 1958. Σελ. 230.

Σοφοκλέους Δ. Λῶλη, Ἐντεταλμένου Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Περὶ τὸ πρῶτον Σύμβολον τῆς Πίστεως. Ἀθήναι 1958. Σελ. 40.

Θρησκεία καὶ Ζωή: ὁ Πνευματικὸς Κόσμος, Ἀρ. 7. Ἐκδοσις «Ζωῆς». Ἀθήναι 1958. Σελ. 30.

Ἀρχιμ. Ἰωάννου Α. Παπαδοπούλου, δ. Θ., Διευθυντοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς Βοστώνης, Ποιμαντικῆ, Ἀθήναι 1958. Σελ. 270.

Ἐκκλησία.

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

† Ὁ Λήμνου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οἱ κατὰ τὴν πρώτην Συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκφωνηθέντες ἐπίσημοι λόγοι.

Αἱ ἐργασίαι τῆς ΙΓ' Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκκλησις πρὸς τὰς Ἑλληνορθοδόξους Ἐκκλησίας ἔλου τοῦ κόσμου.

Ἀρχιμ. Προκοπίου Παπαθεοδώρου, Ἡ Ἐκκλησία ἐν ταῖς φυλακαῖς καὶ τοῖς ἀμαρτωποῦσι καταστάμασι.

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Βιβλιογραφία.

Ἐ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, Ἰαοῦ 1.